

DARBININKAS

Vol. LXII, Nr. 16
Balandis-April 22, 1977

Pentkadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

Sovietų žvejybos laivam pakartotinai žvejojant JAV teritoriniuose vandenyse, pakrančių sargyba sulaukė du laivus, bet, Sov. S-gai įsakius savo laivam nežvejoti JAV vandenyse, vienas sulaikytų laivų buvo paleistas.

Prancūzijos lėktuvai nugabeno į Zairą 1.500 Maroko karių padėti kovoti su ten iš Angolos įsiveržusiais kariais ir ginti Kollowezi srity esančias vario kasyklas.

JAV, nenorėdamos, kad Sov. S-ga įsivaldėtų Afrikoje nuo Angolos iki Mozambique, bet, vengdamos tiesioginio karinio įsikišimo, pasiuntė į Zairą karinių reikmenų už 13 mil. dol. Ginklai ir šaudmenys tuo tarpu nesiuočiami.

Ispanijos vyriausybei legalizavus komunistų partiją, jos laivyno min. adm. Gabriel Pita da Veiga y Sanz atsisakė, bet kiti karinės tarybos nariai vyriausybės žygiui iš patriotizmo pritarė.

Izraelio darbo partija savo vadu ir kandidatu į min. pirmkus išrinko dabartinį gynybos ministrą Shimon Peres.

Sov. S-gos stačiatikiams nuo bažnyčių lankymo per Velykų šventes atitrakti buvo suorganizuota plataus masto pasiilksminimų, užsieninių filmų rodytų ir net rock ir roll koncertų, bet Maskvos bažnyčios negalėjo sutalpinti maldininkų.

Valst. sekr. Cyrus R. Vance priėmė Kinijos diplomata Wangshingtone Huang Chen ir jį painformavo apie vykusias derybas su Sov. S-ga.

Jau kelintą kartą savo pareikškimus atšaukęs ir apgailestavęs JAV ambasadorius prie JT Andrew Young vėl pareiškė, kad JAV santykiai su Afrikos valstybėmis pasunkėję dėl to, kad Amerikos politika yra remiama komunizmo baime.

JAV, Britanijos, Kanados, Prancūzijos ir V. Vokietijos ambasadoriai bendrai spaudė P. Afrikos min. pirm. John Vorster sudaryti visiems priimtina planą pietvakarių Afrikos nepriklausomybei užtikrinti.

Indijos vyriausybė sudarė specialų organą nusiskundimams dėl buvusios vyriausybės veiksmų tirti.

Kubos prez. Fidel Castro pareiškė, kad, prieš pradėdant derybas dėl santykių pagerinimo, JAV turi pirma atšaukti prekybos su Kuba draudimą.

Pagerėjus JAV ekonominei būklei ir neradęs kongreso pritarimo, prez. Carter atsisakė savo ankstyvesnio siūlymo grąžinti kiekvienam mokesčių mokėtojui po 50 dol.

Angolos prez. Agostino Neto griežtai pasmerkė Prancūzijos ir Maroko teikiamą karinę pagalbą Zairui.

Prez. Carter numato pasiūlyti kongresui energijos įstatymą, pagal kurį naminio aliejaus kainos būtų suljgintos su importuojamo aliejaus kainomis, o benzino federaliniai mokesčiai per 10 metų kasmet būtų didinami po 5 ct. už galioną.

Vietnamo vyriausybė paskelbė, kad dar 6 mil. miestų gyventojų turės būti iškelti į krašto gilumą ryžiam auginti.

Britanijos užs. reik. sekr. David Owen ir Rodezijos min. pirm. Ian D. Smith pareiškė, kad į Rodezijos reikalų sprendimą aktyviai turi įsikišti ir JAV.

Rytų Europos komunistinių valstybių spauda pradėjo didelę sutartinę akciją vakarų valstybių socialiniam ir ekonominiam gyvenimui suniekinti.

MARKSIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ DAR NESUDERINAMI

Pasikalbėjimas su prof. V. Miano enciklikos "Divini Redemptoris" paskelbimo 40-ųjų metinių proga.

1937 kovo 19-oji yra atmintina data bažnytinio mokymo istorijoj. Tą dieną popiežius Pijus XI paskelbė encikliką apie bedieviškąjį komunizmą — "Divini Redemptoris". Tai pats iškilingiausias oficialus Bažnyčios dokumentas bedieviškojo komunizmo klausimu. Viešosios pasaulio opinijos susidomėjimas šiuo dokumentu šiandien yra ne kiek ne mažesnis kaip prieš 40 metų.

Minint enciklikos "Divini Redemptoris" sukaktį, kreiptasi į Vatikano sekretoriato santykiams su netikinčiais palaikyti generalinį sekretorių salezietį kun. prof. Vincenzo Miano; prašyta atsakyti į keletą klausimų.

-o-

Kunige Profesoriau, ką galėtumėt pasakyti apie marksistų santykius su katalikais, žvelgdamas iš atsakingo Bažnyčios pareigūno pozicijų? Ar moksliniai krikščionybės ir marksizmo prieštaravimai, praėjus 40-čiai metų nuo enciklikos "Divini

Redemptoris" paskelbimo, nėra sušvelnėję?

Manau, kad patys marksistai, ypač sovietiniai marksistai, pirmieji atmeta bet kokią galimybę suderinti doktrinalinę plotmę krikščioniškąjį tikėjimą su marksistine ideologija... Tiesa, kai kurie marksistai sutinka, kad krikščioniškasis tikėjimas gali tam tikrais atvejais įkvėpti socialinio pobūdžio revoliucinį sąjūdį, bet marksistinė pasaulio, žmogaus ir istorijos samprata tikriausiai yra nesuderinama su krikščioniškąja samprata. Marksistam pasaulis nėra Dievo kūrinys. Žmogus jiem yra savęs paties kūrinys, išsivystęs tarpininkaujant darbui. Anot marksistų, ne žmogus asmuo suteikia orumą darbui, bet priešingai, darbas suteikia orumą žmogaus asmeniui. Marksistinės ideologijos žmogus yra palenkta kolektyvui. Vienintelis istorijos judintojas esanti socialinė kova, kurioje žmogaus nesaistanti jokia moralė. Bet kokia dieviškosios

Apvaizdos idėja, žinoma, yra griežtai atmėtama.

Bet ar nebūtų galimas krikščionių ir marksistų bendradarbiavimas praktinėje plotmėje? Juk ne vien krikščionys, o ir marksistai sakosi kovoją už žmogų, už žmogaus išlaisvinimą.

Marksizmas savotišku būdu taip pat siekia žmogaus išlaisvinimo iš įvairių susvetimėjimo formų, skelbdamas, kad vieną kartą bus sukurta beklasė bendruomenė, kurioje nebūs jokios prievartos. Šiuo atžvilgiu marksizmas taip pat yra humanizmas, bet ateistinis humanizmas. Tarp marksistinio ir krikščioniškojo humanizmo nėra bendro pagrindo, nors jie abu rūpinasi žmogumi. Dėl to man atrodo, kad tarp krikščionybės ir marksizmo bendradarbiavimas yra neįmanomas. Žmogus ir žmonių bendruomenė, už kurią kovoją krikščionys, nėra marksistinis žmogus, nėra marksistinė bendruomenė.

(nukelta į 2 psl.)

Pabaltijo Moterų Tarybos 30 metų veiklos šventė iš k. Regina Žymantaitė, Mail Jurma — estė, Latvijos pasiuntinys Washingtonė patarėjas Vilis Tomson, Estijos gen. konsulas Ernst Jaakson su žmona, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis su žmona, latvė Helga Ozolins. Nuotr. L. Tamošaitis

PABALTIO MOTERŲ TARYBOS SUKAKTIS

Vengrų namuose New Yorko Pabaltijo Moterų Taryba kovo 27 iškilmingai atžymėjo savo 30 metų sukaktį. Programai sumanių vadovavo Tarybos pirm. Regina Žymantaitė. Po Amerikos himno pasveikinusi pobūvio dalyvius, ji papasakojo, kaip buvo įkurta PMT, ir trumpai apžvelgė jos veiklą.

1947 kovo 8-9 Esslingen, V. Vokietijoje, estų, latvių ir lietuvių moterų atstovės įkūrė Pabaltijo Moterų Tarybą, susidedančią iš 24 atstovių, po 8 iš kiekvienos tautybės. Lietuvių atstovybė sudarė: dr. M. Žilinskienė, O. Saulaitienė, A. Raslaivičienė, A. Augustinavičienė, E. Garbuzaitė-Jurkuvienė, S. Jasaitienė, M. Milvidaitė, O. Tugaudienė.

Tarybai pirmininkavo estės, latvės ir lietuviškos, kiekvienais metais pasikeisdamos rotaciniu būdu. Pirmąją PMT pirmininke buvo dr. Marija Žilinskienė. Yra pirmininkavusios šios lietuviškos: dr. M. Žilinskienė, B. Novickienė, L. Bieliukienė, G. Ži-

lionienė, ir šiuo metu R. Žymantaitė.

Pradėjusi gyvuoti dar Vokietijoje, Taryba įvairiomis progomis apeliavo į laisvojo pasaulio sąžinę, ieškodama tiesos, garsindama pavergto Pabaltijo kraštų bylas, rūpinosi, kad pabėgėliai geičiau galėtų emigruoti į pasirinktus kraštus ir kad jų šeimos nebūtų atskiriamos.

1950 PMT persikėlė į New Yorką. Ryšinkinėmis su PMT New Yorko buvo išrinktos Vokietijoje liekančios: B. Mašalaitienė, A. Grininė, I. Banaitienė, J. Landsbergienė.

New Yorke įsikūrusi, PMT smarkiai išplėtė savo veiklą. Kiekvienais metais Tarybos pirmininkė dalyvavo General Federation of Women's Clubs konvencijose, kur turėjo progos viešai skelbti Sovietų neteisėtą Pabaltijo kraštų užgrobinimą ir prašyti paramos pabaltiečių kovai už savo tautų laisvę. Nors būdavo ir tokių laikotarpių, jog atrodė, kad Pabaltijo reikalai beviltiški, tačiau pabaltietės

niekada nerezignavo, siuntė Amerikos valdžios pareigūnams memorandumus, protestų raštus, neleido Pabaltijo bylai likti užmirštai.

Pirm. R. Žymantaitė sutrauktai pranešė ir apie savo paskutiniosios metinės kadencijos žygius. Ji Pabaltijo reikalais lankėsi Amerikos kongrese. Jai dažnai tekdavo susitikti su įtakingais asmenimis, kuriems ji visada primindavo apie žmogaus teisių paniekinimą pavergtuose Pabaltijo kraštuose. Dalyvavo keliose komisijose A. Jurgučio šeimos sujungimo reikalu. Darė žygius, kad gyvuotų Radio Liberty. Buvo pakviesta į prezidento priėmimą "rožių sode". Ši jauniausia PMT pirmininkė negailėjo savo laisvo laiko, važinėjo, rašė raštus, kad pabaltiečių balsas būtų išgirstas. Visos pabaltietės nepaprastai įvertina savo jauną, gabią reprezentantę.

Po R. Žymantaitės pranešimo sveikinimo kalbas pasakė Esti-

(nukelta į 5 psl.)

IŠ PAVERGTO LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Balandžio 4 Vilniuj mirė senesniosios kartos lietuvių veikėja Marija Piaseckaitė-Šlaipienė. Buvo gimusi 1880 Vilniuj. 1900 Vilniuj baigė gimnaziją ir pradėjo aktyviai reikštis lietuvių kultūrinę veiklą: vaidino slaptuose lietuvių vakarėliuose, jau spaudą leidus, 1905 vaidino Agotą Keturakio "Amerika pirtyje", taip pat vaidino M. Šikšnio "Pilėnų kunigaikštyste", dainavo chore ir M. Petrausko operetėje "Kaminkrėtys ir malūnininkas", to paties kompozitoriaus operoj "Birutė" dainavo ir vaidino Birutę. 1904-1906 dirbo "Vilniaus Žinių" knygyne. Nuo 1906 iki 1940 turėjo savo vardo knygną, kurs buvo ypač svarbus lietuvių centras lenkų okupacijos metu. Knygnas leido vadovėlius, kalendorius, grožinės literatūros raštus (K. Donelaitį). M. Šlaipienė buvo didelė Jurgio Šlaipio darbų talkininkė.

— Kovo 28 Lietuvoj mirė dramos aktorius Stepas Jukna. Buvo gimęs 1910 rugsėjo 2 Raseiniuose, 1931 baigęs Kauno teatro dramos studiją. Vaidino Šiauliu, Klaipėdos ir Kauno teatruose, nuo 1940 perkeltas į Vilnių, ilgiausiai vaidino Vilniaus akademiniame dramos teatre. Teatrinės karjeros pradžioj daugiausia vaidino antrinius personažus, vėliau atlikdavo ir pagrindinius vaidmenis. Sovietinės valdžios jam buvo suteiktas Lietuvos nusipelnusiojo artisto (1954) ir Lietuvos liaudies artisto (1970) vardas.

— Prieš įsigalėjusias lietuvių kalboj nereikalingas svetimybes, atėjusias daugiausia per rusų kalbą, pasisako lituanistas Aleksandras Žirgulis (Literatūra ir Menas, 1977 Nr. 12, str. "Kalbos mada").

— Apie suklektyvinto Lietuvos kaimo negeroves pasisako Literatūroj ir Mene (Nr. 12) Lietuvos TSR Žemdirbystės mokslinio tyrimo instituto direktorius Antanas Būdvytis. Jis pripažįsta sodybinių sklypelių našumą ir reikalingumą, pasisako už medžių saugojimą, už gamtos apsaugą, bet mato daugybę naujojo kaimo tvarkytojų neapdairumo, darbų neplaningumo, skelbiamos statistikos, kuri neatitinka tikrovės.

— Tenykštėj spaudoj paminėta žinomojo literatūros vertėjo Edvardo Viskantos 75-erių metų amžiaus sukaktis. Jis gimė 1902 kovo 13. Išlandžių kaime, netoli Marijampolės. Baigęs Kauno universitetą lituanistines studijas, E. Viskanta daug metų mokytojavo. 1946-48 literatūrą dėstė dar tuo metu veikusiam Kauno universitete. Jis yra išvertęs daug pasaulinės literatūros kūrinių: V. Hugo, K. Hamsuno, A. France, G. Maupassanto, J.J. Rousseau, L. Tolstojaus, B. Brechto knygy.

— Šių metų pradžioj Vagos leidykla išleido rusų kritikų pasisakymus apie lietuvių literatūrą, surinktus ir išverstus į lietuvių kalbą, knygoj "Lietuviško žodžio atgarsiai". Ją paruošė kritikas S. Lipskis, pritarian komisiškai — K. Korsakui, rusui L. Ozerovui, leidyklos direktoriui K. Ambrasui. Knyga apžvelgia 36-erių metų "tarybinės" lietuvių literatūros laikotarpį.

Dėmesio verta 1976 išleista mokslinė smulkiosios tautosakos tyrėjo Kazio Grigo knyga "Lietuvių patarlės". Autorius lygina mūsų patarles su daugelio kitų tautų patarlėmis. Daugelis patarlių yra tarptautinio turinio (nauja šluota, žiūrėjimas į dantis, rankos mazgojimas, karšta geležis, jauno medžio lenkimas, savo lizdo teršimas), tačiau patarlių forma, jų ritmika jau turi tautinį savitumą. Ypač išskirtiniu tautiniu bruožu pasižymi humoristinės patarlės.

— Vilniaus Dailės rūmuose buvo apžvalginė skulptoriaus Juozo Kėdainio paroda. Buvo rodoma per 80 kūrinių: skulptūrų, bareljefų, medalių ir tapy-

bos darbų. Kūriniai — įvairios technikos, įvairios medžiagos: medis, bronzas, aliuminijus, varis, geležis, granitas, tarakota. J. Kėdainis yra gimęs 1915 netoli Kupiškio, 1939 baigęs Kauno meno mokyklą. Nuo 1945 meno dalykus dėsto Lietuvos meno mokyklose. Atiduoda duoklę ir sovietinei tematikai. Už tai jam suteiktas nusipelnusio Lietuvos meno veikėjo (1961) ir Lietuvos liaudies dailininko vardas (1965). Vertingiausi jo darbai yra žymių žmonių (Žemaitės, P. Rimšos, J. Mikėno, L. Stukos-Gucevičiaus ir kitų) biustai, knygų iliustracijos.

— Anykščiuose pastatyti Kultūros rūmai. Tenykštė spauda rašo apie atidarymo iškilmes, pasakytas politines kalbas. Rūmai turį 700 žiūrovų salę su erdvia scena, 14 kambarių savi-veiklininkam. Rūmus pastatė architektas R. Šileika ir konstruktorius G. Povydis.

— Spalio revoliucijos šešiasdešimtmečio minėjimo košmaras jau yra apėmęs visą pavergtus Lietuvos gyvenimą. Štai, Vilniuj buvo Lietuvos meno savi-veiklos dekada "Vainikas Spaliui", į kurią iš visos Lietuvos buvo suvežta 4000 scenos ir dainos mėgėjų. Į Rokiškį ir apylinkes — į muzikos šventę "džiazam Spaliui" — buvo nusiųsti koncertuoti Vilniaus menininkai: Filharmonijos styginis kvartetas, Ažuoliuko choras, televizijos ir radijo ansamblis Armonika, solistai J. Stasiūnas ir R. Maciūtė, deklamatorius V. Kybartas, pianistas Ch. Potašinskas, dirigentas L. Abarius. Viskam vadovavo Filharmonijos direktorius komp. R. Žigaitis, atidaryme kalbėjo ir Kultūros ministeris J. Bielinis. Koncertai vyko Rokišky, Obeliuose, Duokšky, Juodupėj, Onušky. Į naują vietovę atvykstančius menininkus prie papuoštų vartų pasitikdavo raiti komjaunuoliai. Suprantama, kad greta meninių dalykų buvo ir nudėvėtų propagandinių kalbų apie socialistinę "laimę". Sukakties minėjimo ženklų yra pažymėta ir Lietuvos-Gudijos socialistinio lytinia-vimo sutartis, iškilmingai pasirašyta Vilniuj ir įpareigojanti dirbančiuosius įvykdyti komunistų partijos XXV-ojo suvažiavimo nutarimus (besaikis dirbančiųjų išnaudojimas!).

— Ateistinės indoktrinacijos draugija Žinija (ir to paties vardo ateistinių knygų leidykla) turėjo Vilniuj savo suvažiavimą. Iš ataskaitinio tos draugijos pirmininko V. Niunkos pranešimo sužinome, kad tos draugijos lektoriai per metus perskaito daugiau kaip ketvirtį milijono ateistinių paskaitų. Tai veltėdžių parazitų armija, mintanti iš darbo žmonių triūso ir nuodijanti tautos dvasią. Suvažiavime nusiskusta ir menkai ateistinės propagandos vaisiais, pasižadėta veiklą "gerinti".

— Okupantų tarnui Lietuvos užsienio reikalų "ministeriui" Vytautui Zenkevičiui suteiktas Lietuvos nusipelnusiojo kultūros veikėjo vardas. Palaizžnam okupantai negaili net kultūrinių vardų!

— Lietuvos Kino studijoj ruošiamas naujas propagandinis filmas "Dulkės po saule", kuriam vaizduojamas pasižymėjęs komunistas J. Vareikis. Režisuoja M. Giedrys.

— Tenykštėj spaudoj paminėta generolo Vlado Karvelio 75-erių metų amžiaus sukaktis. Šis senas Lietuvos generolas gerbiamas už didelę duoklę, kurią jis atidavė Lietuvos pavergėjui II-ojo pasaulinio karo ir pokario metu.

— Prie pat Kauno surasta labai sena laukinė obelis, turinti 19 metų aukščio ir pustrčio glebio storio. Spėjama, kad jos amžius yra per 300 metų. Medžio globa pavesta gamtos apsaugos žinybai. Obelis dar žydi ir veda vaisius.

Pr. N.

Illinois valstybės lietuvių demokratų organizacijos atstovai pas Chicagos burmistrą Michael Bilandic. Iš k. Anne Paprota, John Galminas, Charlotte Brazdžionis, Paul M. Smith, Jr., Norman Burstein, John Drevin, Charles A. Beacham, Tom Petraitis, Harry Petraitis, John Paukštis, burmistras M. Bilandic, Christine Austin, Stanley Balzekas, Jr. — demokratų organizacijos pirmininkas, Bruno Gramont, Sue Cowan, Mae Miller, Hilde Kuzas, Lorraine Williams, Kazimieras Baltramaitis. Nuotr. V. Noreikos

LAIKO PILNATVĖ: ISTORINIS KRIKŠČIONYBĖS LOPŠYS

ANTANAS RUBŠYS
MANHATTAN COLLEGE

4

Žmogaus bandymai apvaldyti buginančią visatą

Astrologija gimė ir brendė Mezopotamijoje. Čia per amžių amžius buvo sekami ir užrašomi tikslūs žvaigždžių ir planetų keliai. Buvo prieita išvada, kad žvaigždės valdo žmogaus gyve-

Savaitės įvykiai

Nepaisant kelių valst. sekr. Cyrus R. Vance susitikimų su Sov. S-gos ambasadorium A. Dobrynin, Sov. S-ga vis dar nesutinka pradėti konkrečiai derėtis dėl strat. ginklų apribojimo sutarties.

Jugoslavijos disidentas rašytojas Milovan Djilas Romos socialistų dienraščiui „La Repubblica“ pareiškė, kad komunistinėms valstybėms nepavyks sunaikinti disidentų sąjūdžių.

Pralaimėjusios Indijos parlamento rinkimus kongreso partijos vadas Dev Kant Barooah ir 18 kitų partijos pareigūnų atsistatydino.

Kinijoje plinta prieš areštuotus keturių grupės narius nauji kaltinimai, pabrėžiant, kad jie ir seniau išdavinėję komunistus nacionalistai ar kad buvę nacionalistų agentais.

Buv. JAV prez. Richard Nixon 1972 buvo pažadėjęs Kinijai antrosios savo kadencijos metu užmegzti diplomatinis santykius, bet užklupę Watergate įvykiai tai sutrukdė.

Indijos min. pirm. Morarji R. Desai pareiškė trečiojo pasaulio valstybių konferencijai, kad atsilikusios valstybės turinčios pačios išspręsti savo problemas ir nelaukti pagalbos iš kitų.

Sovietų Georgijos nacionalistas ir Helsinkio susitarimų vykdymui sekti komisijos narys rašytojas Zviad Gamsakhurda ir Viktor Rtskhiladze buvo areštuoti už Georgijos nepriklausomybės propagavimą.

Sov. S-ga ir Kuba pažadėjo ir toliau remti partizaninę veiklą ir išsilaisvinimo sąjūdžius Azijoje, Afrikoje ir P. Amerikoje.

Etiopijos karinės tarybos narys ltn. Negussia Negassa nežinomų asmenų buvo nužudytas.

Jugoslavijos organai areštavo Milovan Djilas pusbrolį advokatą Vitomir Djilas už tai, kad jis pasituntė Belgrado laikraščiu straipsnį, kuris nebuvo išspausdintas.

V. Vokietijoje veikiančios Baader-Meinhof teroristinės grupės nariai nužudė Vokietijos prokurorą.

Rumunijos organai areštavo disidentą rašytoją Paul Goma, o kitus 8 išsiuntė į darbo stovyklas. Be to, policijai buvo įsakytas neleisti gyventojam lankyti vakarų valstybių atstovybėse.

JAV diplomatiniais keliais stengiasi sustiprinti Libano rez. Elias Sargis galia, kad jis galėtų kontroliuoti ir pietinę Libano sritį.

nimą, kad žvaigždžių sąranga, žmogui gimstant, nulemia jo likimą. Jei nori pasiekti laimę, žmogus turi suprasti ir, jei reikia, permaldauti žvaigždžių dvasias. Platono galvojimas, kad žvaigždės yra dievai (Timaeus, 40), buvo ryšys tarp Mezopotamijos astrologijos išvadų ir Graikijos filosofinio kraichio. Kiti helenistai filosofai, rišdami astrologiją su matematika, išryškino nuostatų tikslumą ir damą žvaigždžių keliuose. Visa tai turėjo tokią įtaką, kad vėlesnio helenizmo ir ankstyvosios Romos imperijos metu žmogus ėmė būkštauti dėl galios žvaigždėse. Jis ėmė naudotis astrologija pažinti žvaigždžių paslaptis ir sau užsitikrinti jų palankumą. Tokiu keliu eidamas, žmogus tikėjo sau užsitikrinsias laimingą likimą.

Magika. Našus troškimas užtikrinti malonę dvasių, kurios valdo žvaigždes, ir nuolatinis bandymas apvaldyti ir kitas gamtoje esančias jėgas pagimdė magiškas formules, kurių pagalba žmogus galėjo apsisaugoti nuo blogio, numalšinti skausmą ir išvengti nelaimių. Atsirado bendrijos, kurios gyrėsi turinčios žvaigždžių pažinimą arba žinančios, kaip permaldauti Asklepijų, gydymo dievą. Magikos pagalba žmogus norėjo priversti dievus jam paklusti. Žinaš daugiausia magiškų formulių ir mokąs jomis kreiptis į didžiausią skaičių dievų galėjo užsitikrinti laimę anapus.

Karalystėms griūnant ir kasdienai tampant vis miglotėse, pavieniai asmenys ir diduomenėje, ir liaudyje vis daugiau dėmesio skyrė gyvenimui anapus ir su nerimu bandė ištrūkti iš šiapus nelaimių. Ilgainiui net ir magiškos formulės atėjo. Žmogui reikėjo ieškoti naujų kelių į gyvenimo mįslės ir į mirties paslaptis. Atsirado tokių, kurie gyrėsi turį gilesnį istorijos ir vinių paslaptis.

MARKSIZMAS

(atkelta iš 2 psl.)

Išvadų turėtume sakyti, kad Pijaus XI enciklika apie bedieviškąjį komunizmą ir šiandien nėra nustojusi savo reikšmės. Kaip Jm atrodo, ar ir šiandien popiežius apie komunizmą rašytų tokiu pat būdu?

Keturiasdešimt metų mūsų laikais, kada istorija vystosi tokiu dideliu greičiu, yra didelis laiko tarpas. Nuo „Divini Redemptoris“ enciklikos paskelbimo dienos yra įvykę labai daug pasikeitimų. Jei sugrįžtų Pijus XI, jis greičiausiai rašytų naują encikliką, pasisakydamas apie naują šiandieninę padėtį, kaip savo laiku rašė encikliką „Quadragesimo Anno“, naujom aplinkybėm pritaikydamas „Rerum novarum“ enciklikos socialinį mokslą. Bet tai nereiškia, kad „Divini Redemptoris“ būtų netekusi reikšmės mūsų laikais. Ji ir šiandien įspėja krikščioniškąją pasaulį, nurodydama tas pačias, nepasikeitusias ateistinio komunizmo klaidas. Ji ir šiandien nurodo baises tų klaidų pasekmes. Tada Pijus XI kalbė-

satos paslapčių supratimą, jiems apreiškė per regėjimus ir orakulus. Jie ir kitiems siūlėsi padėti suprasti savo likimą ir užsitikrinti laimingą ateitį. (Orakulas — vieta arba šventovė, kur buvo pranašaujama, pvz. Delfų orakulas buvo žynys, kuris klausantiems duodavo jam dievybės apreiškėmus atsakymus.)

Gnosticizmas. Pirmojo krikščionybės amžiaus metu Bažnyčiai nuolat teko grumtis su bendrijomis viduje ir šalia savo organizacijos, kurios gyrėsi gilesniu Dievo ir jo tikslų pažinimu. Antrajame amžiuje šios bendrijos buvo žinomos gnostikų vardu. Gnostikai tai tie, kurie žino, turi pažinimą. (Gnostikų vardas kilęs iš graikiško žodžio gnosīs; žinojimas arba pažinimas.) Neturime tikslų duomenų apie šių gnostikų bendrijų pradžią, net nežinome, ar jos gimė pagonių ar žydų tarpe. Aišku tik, kad gnosticizmas buvo stiprioje pagoniškų religijų ir filosofinių srovių įtakoje. Ryškus gnostikų galvavimo dualizmas su šviesos ir tamsos, gėrio ir blogio, medžiagos ir dvasios kontrastais turi šaknis persų visatos sampratoje. Nežiūrint to, sunku apčiuopti prieškrikščionišką gnosticizmą ir jį aptarti. Bendrais bruožais galima jį apibūdinti kaip „dualistinę ir mitologinę atpirkimo religiją per apreiškimą ir žinojimą“.

Gnosticizmo raida ir jo ryšys su krikščionybe

Vėlesnį, jau sužydėjusį gnosticizmą galima tiksliau aptarti. Jam būdinga:

1. Tikėjimas, kad Aukščiausiasis Dievas yra labai, labai toli nuo pasaulio ir jokių būdu nėra atsakingas už jo sukūrimą; pasaulį sukūrė arba puolę angelai, arba demiourgos (mažesnė būtybė negu Dievas, dirbąs žmogui ir reikėjo ieškoti naujų kelių į gyvenimo mįslės ir į mirties paslaptis. Atsirado tokių, kurie gyrėsi turį gilesnį istorijos ir vinių paslaptis.

2. Tikėjimas, kad žmogaus pirminė būtis buvo grynai dvasiš-

ka; žmogaus puolimas jį įkalino į medžiaginį kūną, iš kurio jis pats negali išsilaivinti be atpirkėjo pagalbos;

3. Tikėjimas, kad, tik turėdamas šį dvasinį pažinimą, žmogus gali ištrūkti iš šio jam svetimo ir nesvetingo pasaulio ir sugrįžti į savo pirminę dvasišką būtį.

Reikia pabrėžti, kad gnostikų bendrijų būta įvairių, viena nuo kitos besiskiriančių smulkmenų margumu savo raštuose ir doriniame gyvenime. Doros nuostatos buvo einama nuo nuostabios savitvards iki ištvirtimo kraštutinumo. Nors šie bruožai nuolat užtinkami prieškrikščioniškoje gnostikų raštijoje, bet jų negalima rasti kartu vienoje vietoje.

Kai kurie mokslininkai teigia, kad Negyvosios jūros ritiniai įrodo, jog gnosticizmo būta prieš Bažnyčios gimimą. Tačiau ritiniuose nėra jokios užuominos apie gnosticizmą būdingą galvojimą. Čia nekalbama, kad kūrinių yra bloga, medžiaginės gėrybės neniekiamos. Nėra nė kvapo ano atpirkėjo iš dangaus. Nėra sampratos, kad nuodėmingas žmogus įkalintas kūne arba kad žmogaus atpirkimas yra jo išlaisvinimas iš medžiaginio kūno varžtų. Todėl čia naudosime žodžius „gnostiškas“ ir „gnosticizmas“ tik tada, kai bus kalbama apie tas religines bendrijas, kuriose anie trys bruožai buvo ryškūs. Atrodo, kad gnosticizmo elementai jau buvo helenizme ir net žydijoje prieš pirmąjį amžių prieš Kristų, tačiau jie suaugo į būdingą ir savitą visumą tik antrajame amžiuje po Kristaus.

Dar neseniai apie gnosticizmą žinojome tik iš Bažnyčios Tėvų raštų antrajame amžiuje po Kristaus. Svariausi veikalai, liečiant gnosticizmą, buvo parašyti Ireniejaus, kuris paliko savo gimtąją Mažąją Aziją antrojo amžiaus po Kristaus viduryje ir tapo Lijono, Prancūzijoje, vyskupu. Mums geriausiai žinomas jo veikalas Prieš herezijas (Adversus Haereses, tiksliau verčiant būtų: Atmetimas ir sugriovimas „žinojimo“, klaidingai taip save vadinančio). Čia Ireniejus duoda gnostikų raštų ištraukas ir atmeta jų teigimus, juos sugriaudamas Šventraščio ir Bažnyčios tikėjimo kraichio (padavimo) pagalba.

Pagrindinis klausimas, kuris gnostikams labai kamavo buvo: kaip galima eiti į gerąjį Dievą ir tuo pačiu gyventi blogiu persunktoje kūrinyje? Gnostikams labai rūpėjo žmogaus išpauinėjimas medžiaginiame pasaulyje, jo kančioje ir mirtyje. Ir pats žmogus, būdamas kūrinyje dalelė, drauge su medžiaginiu pasauliu išgyvena kančią ir mirtį. Kaip jam išsinarplioti iš tos negeros ir nykstančios medžiagos?

Žmoguje gnostikai matė suskilusią ir dvilypę būtį — nykstančios medžiagos belaisvį ir Aukščiausiojo Dievo kibirkštį. Kibirkštį Dievo, kuris neturi nieko bendra su medžiaginio pasaulio tamsa, nes jis gyvena amžinoje šviesoje. Gnostikai dėjo visą savo viltį į slaptinąjį žinojimą ir deramą dievybių garbinimą, nes tik tokiu būdu žmogui įmanoma pakilti į šviesos dausas.

Kzl.

(Bus daugiau)

Putnamo seselių vedamos stovyklos NERINGA

Box 134 c, R.F.D. No.4
W. Brattleboro, Vermont 05301

Berniukų (7-14 metų) — birželio 26-liepos 9
Mergaičių (7-16 metų) — liepos 10-30
(Putnamo piknikas liepos 24)
Lietuvių kilmės, anglų kalba mišri, 7-16 metų —
liepos 31-rugp. 13
Atlanto Apygardos At-kų — rugp. 14-27

Vietų skaičius ribotas! Pereltais metais vietų pritrūko!
Registracijai ir informacijai kreipkitės:
Camp Neringa
I.C. Convent
Putnam, Conn. 06260

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA NEW YORKE. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageidaujimų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 6 val. Šeštadieniais nuo 10 val. iki 4 val. Sekmadieniais, pirmadieniais ir antradieniais patarnaujame iš anksto susitarus telefonu. 296-5250. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Namų tel. 296-5359.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimų valanda, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM

89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Štukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų — vakarais — (516) 757-4296.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A.J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

ANTANAS J. ŠAVELSKIS — lietuvis advokatas — 84-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421. Tel. 296-1600, namų tel. TW 7-3061.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdėdant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvių. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 blokai nuo Woodhaven Blvd.).

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, 426 Lafayette St., Newark, N. J. 07105; tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras vėdinamas.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y. 11421; VI 7-4477

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N. Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N. Y. 11368. Telef. 779-5156.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212-229-9134.

Spauda

yra pats svarbiausias ginklas, kovojant dėl mūsų tautos laisvės. Paremk ją savo auka!

DALĖ POVILAUSKAITĖ-SELLEI, sav., "Friendly Spirits Wines & Liquors", 146 E. Main St., New Britain, Conn. 06051. Tel. 224-4888. Didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų gėrimų, mažais ir dideliais kiekiais įvairiom progom. Nuolaidos daromos pagal imamą kiekį. Užsakymai priimami ir telefonu, reikalui esant pristatoma į namus be atskiros atlyginimo. Patarnavimas malonus ir sąžiningas.

SPARTA—Rašomos mašinėlės jv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, jv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

REDDING ELECTRONICS, spalvotų televizijų bei radijo aparatų taisymo krautuvė, rasite visada gerą patarnavimą. Vincentas Kurinskas, išdirbęs 20 m. RCA Service Co., prieš 5 metus su sūnumi James įsigijo krautuvę ir kviečia visus apylinkės lietuvius jį patarnavimais pasinaudoti. Adresas: Redding Electronics, 3414 Fulton St., Brooklyn, N.Y. 11208 (tarp Lincoln ir Autumn gatvių). Tel. 647-2327.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių pa duotuvė. Gėlės įvairiom progom. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garsza Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Gaszvos šeimos generacija yra New York State laidotuvių direktoriai ir balzamautojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

Jau gaunama anglų kalba nauja virimo knyga

LITHUANIAN COOKERY

Agronomės Izabelės Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastikiniu apkalnu, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 7 dol. Persiuntimui pridėdama 50 c. Užsakymus siųsti adresu: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Užsakymam naudokite šią atkarpą:

Užsakau "Lithuanian Cookery" egz. už dol. Persiuntimas

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

DABININKAS

The Lithuanian Weekly Published by Franciscan Fathers

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351Second-class postage paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
Subscription per year — \$12.00. Single Copy 25 cents

Eina nuo 1915 m. 1951 m. sujungė AMERIKA, LDS organą DABININKA ir LIET. ŽINIAS • Prenumerata metams \$12.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nuostata • Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį ir kelbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Ką pensininkui veikti

Ne vienam tenka susitikti pensininką ir išgirsti: vaje, kaip nuobodu, neturiu ko veikti. Dienos tokios ilgos, vakar

PRIEŠ TITANIKUI IŠPLAUKIANT

Titaniko žuvimo 65 metų sukakčiai (2)

Prieš Titanikui išplaukiant, kun. Juozas Montvila buvo stojęs Londono lietuvių Šv. Kazimiero parapijoje. Į Londoną jis atvyko kovo 20, o Titanikas išplaukė balandžio 10. Tai Londone jis praleido apie tris savaites laiko. Čia jis sakė pamokslus, draugavo su vietos lietuviais, džiaugėsi nauja bažnyčia, kurią buvo pastatęs kun. Kazimieras Matulaitis.

Keliaudamas į Londoną, kun. J. Montvila turėjo plaukti laivu per kanalą, iš Europos kontinento į salą, į Angliją. Kelionė trumpa, bet laivas jį pasupo, ir jis sirgo jūros liga. Kas gi bus, kai jis plauks per Atlantą, kur laivą dar labiau sups?!

Tai ir buvo svarbiausia priežastis, kodėl jis Londone dairėsi tokio laivo, kuris mažiausiai suptų. Čia jo dėmesį ir pagavo Titaniko skelbimai — didžiausias pasaulio laivas. Su tokiu keliaudamas, nesirgsi jūros liga.

Kodėl jis keliavo į Ameriką?

Į Ameriką tuo metu iš Lietuvos keliavo daug jaunimo. Daugiausia tai buvo tie, kurie nenorėjo eiti į Rusijos kariuomenę. Slapta bėgo per sieną ir patraukė į Ameriką. Buvo agentai, kurie vertėsi tokių keleivių pervežimu.

Kun. J. Montvilai nereikėjo bėgti nuo kariuomenės, bet rusų valdžia jį buvo atleidusi iš vikaro pareigų. Jis buvo „nusikaltęs“ valdžiai.

-o-

Jis buvo gimęs 1885 sausio 3 Nendriškių kaime, Marijampolės apskrityje, apie 5 km nuo Marijampolės. Buvo jis šeimoj vyriausias. Toj šeimoj buvo 10 vaikų, iš jų išaugo 8. Mokėsi Marijampolės pradžios mokykloje, kur vedėju buvo lietuvis Endziulaitis. Paskui mokėsi Marijampolės gimnazijoje, 1903 išlaikė egzaminus į Seinų kunigų seminariją.

Į Seinų seminariją važiuo jaunimas iš Užnemunės, į Kauno seminariją iš Žemaitijos ir Aukštaitijos. Abi seminarijos jau buvo sulietuvėjusios. Nors dėstomoji kalba buvo lenkų, bet

Kun. Juozas Montvila, nusprendęs su Titaniko laivu 1912 balandžio 15.

klierikai, atėję iš lietuviško kaimo, buvo susipratę lietuviai ir troško dirbti savo žmonėms. Tokia gyva patriotinė nuotaika viešpatavo ir klierikų tarpe Seinuose. Tokių patriotų išaugo ir kun. Juozas Montvila.

Seminariją jis baigė, bet nebuvo kam įšventinti į kunigus. Seinuose nebuvo vyskupo. Visas kursas važiuo į Varšuvą, kur juos įšventino vysk. Kazimieras Ruškevičius-Ruškys. Jis buvo lietuvis, kilęs iš to paties Marijampolės krašto, baigęs Seinų seminariją, bet visą savo gyvenimą atidavęs Varšuvos lenkam. Šis vyskupas Juozą Montvilą į kunigus įšventino 1908 kovo 22.

Pirmas jo paskyrimas buvo — vikaru į Lipską. Miestas dabar vargiai kam žinomas. Jis yra tarp Augustavo ir Gardino, ant Bebro upės kranto. Šio miesto augimu kadaise rūpinosi karalius Steponas Batoras, bet iš to niekas neišėjo. Mieste ir apylinkėse buvo nemaža unitų. Jie turėjo net savo bažnyčią, kurią rusų valdžia 1876 pavertė cerkve.

Rusų valdžia labai persekiojo unitus, verste vertė juos pereiti į pravoslaviją. Unitai slapta glaudėsi prie katalikų kunigų. Katalikai kunigai slapta atlikdavo religinius patarnavimus. Tai buvo griežtai draudžiama. Idealistas kun. Juozas Montvila pakrikštijo unitų vaiką ir išklaušė

išpažinties. Reikalas pamažu išaiškėjo ir atsidūrė valdžios įstai-gose. Jo laukė teismas. Už tokį krikštą valdžia nubausdavo 30 rublių pinigine bauda ir 3 mėnesius neleisdavo eiti pareigų.

Tuo laiku kun. J. Montvila persikėlė į Liubavą, kuris yra 14 kilometrų į pietus nuo Kalvarijos. Jis pats prašė, kad perkeltų kitur, nes skundėsi gerkle ir ieškojo sausesnio klimato. Liubavas buvo lietuviškesnė parapija, čia buvo trys lietuviai kunigai. Čia jis vikaro pareigas pradėjo eiti 1910 sausio 1. Bylos vis nebuvo, tik buvo pagrasinimai. 1911 balandžio mėn. jį be teismo valdžia atleido iš vikaro pareigų.

Tada jis nukeliavo į Seinus ir pradėjo dirbti Šaltinio redakcijoje. Šaltinis buvo sumanytas ir pradėtas leisti 1906. Jį leido kunigai patriotai, kurie norėjo pakelti savo krašto kultūrą, sustiprinti lietuviybę, tobulinti lietuvių kalbą, pakelti žemės ūkį. Laikraštis buvo taikomas ūkininkam. Jį plačiausiai skaitė Užnemunė. Prieš I-ąjį pasaulinį karą jis turėjo 15,000 skaitytojų.

Redaktorių tvirtindavo rusų valdžia. Jis buvo atsakingas už laikraščio turinį. Laikraštis gana aštriai rašė prieš rusų valdžią. Tai redaktoriui tekdavo už tai atsakyti. Ir tuo metu, 1911 vasarą, redaktorius kun. J. Vailokaitis valdžios buvo nubautas, kam jis rašė prieš rusų policiją. Jis turėjo bausmę atlikti Lomžoj. Jo vietoj į redakciją buvo pakviestas kun. Juozas Montvila. Jau ir anksčiau jis čia buvo dirbęs, pažino redakcijos darbą. Čia jis dirbo, kol iš Lomžos grįžo kun. J. Vailokaitis. Jam grįžus, kun. J. Montvila liko be darbo, gyveno tik iš skaitytų mišių. Nesimatė jokių perspektyvų, kad valdžia jį greitai grąžintų į pareigas.

Jau ir anksčiau jam kildavo mintis — keliauti į Ameriką. Taip 1911 gale ta mintis sustiprėjo. Jis apsisprendė keliauti. Į kelionę išsirengė 1912 pradžioje, turėdamas ir kvietimą atvykti į Worcesterį, Mass.

Pirmas kelionės tikslas buvo

atvykti į Londoną pas kun. Kazimierą Matulaitį, su kuriuo jis susirašinėjo, kuris kun. Juozą traukė savo energija, sumanumu, organizuotumu. Tai buvo retas kunigas, kuris mokėsi, veikė, dirbo žmonių labui.

Kun. Kazimieras Matulaitis buvo kilęs iš Sasnavos valsčiaus, Marijampolės apskrities. Buvo baigęs Seinų seminariją, kunigų įšventintas 1891 kovo 19. Norėjo būti marijonu, bet valdžia neleido. Mokėsi Šveicarijoje. Iš ten nukeliavo į Ameriką, kurį laiką buvo Scrantone, Pa., paskui buvo pakviestas į neseniai įsikūrusią Brocktono lietuvių parapiją, kur per šešis mėnesius išmokėjo 6900 dol. bažnyčios skolų. Į Lietuvą grįžo 1901. Rusų valdžia jį baudė, kad be leidimo buvo užsieny. 10 mėnesių netvirtino paskyrimo vieton. 1905 jį pakvietė Anglijos lietuviai. Jis atvyko į Londoną ir čia klebonavo net 30 metų. Jis Londono lietuviams pastatė naują Šv. Kazimiero bažnyčią, kuri tuo laiku, kai atvyko kun. J. Montvila, buvo baigta.

Pro šį veiklų kun. K. Matulaitį prakeliavo daug lietuvių, ir visiem jis padėdavo. Ir dabar jis mielai pagelbėjo savo draugui, jaunam kunigui kun. Juozui Montvilai, kuris jau turėjo nusipirkęs II klasės laivakortę Titaniko laivu išplaukti į Ameriką. To išplaukimo jis ir laukė Londone. (p.j.)

(Bus daugiau)

LF Bičiuliai Detroito balandžio 2 surengė muzikos ir literatūros vakarą. Nuotraukų — iš k. pianistė Raimonda Apeikytė ir rašytoja Alė Rūta-Arbiene, abi iš Los Angeles, su dr. Vytautu Majausku, kuris vadovavo programai. Nuotr. Jono Urbono

Į LB ATEITĮ ŽIŪRIU SU DIDELIU OPTIMIZMU

RAIMUNDAS KUDUKIS

3

Aš nekalbu čia vien tik apie forumą, kuriame diskutuojamos skirtingos politinės pažiūros. Ta idėjų pasikeitimo koncepcija eina žymiai plačiau. Pavyzdžiui, žvelgiant į jaunimo problemas ir jo galimą atitolinimą nuo lietuvių veiklos, tas idėjų gyvildimo aspektas yra labai svarbus. Yra organizacijų, kurios jaunimą lyg vestų. Bet jos neduoda jam tikros progos pasireikšti. Jaunimui tokios orga-

nizacijos nusibosta, ir jis jas palieka. Pas mus to nėra. Jaunimas gali įeiti į visus Bendruomenės organus ir juose dalyvauti kaip pilnateisiais gairių ir būdų formulavimo narys.

Juo ilgiau tą demokratijos principą organizacija išlaikys, juo labiau ji atspindės tikrą lietuvių išeivijos veidą Amerikoje. Tai darydama, Lietuvių Bendruomenė niekadus nepasens. Ji visados bus reikšminga, atspindėdama savo narius.

Todėl į Bendruomenės ateitį aš žiūriu su dideliu optimizmu. Aš matau gyvą organizaciją, pritaikytą šių dienų reikalavimams, priglaudžiančią visus lietuvius. Matau organizaciją, kuri prisitaikys ir prie naujų ateities reikalavimų... save tobulinančią su naujais laikais, tad ir pilna to žodžio prasme atstovaujančią lietuviams išeivijoje.

Aš matau organizaciją, kuri didės savo įtakingumu Amerikoje ir bendrai pasaulyje. Ji vystysis toliau į tikrą lietuvių balsą už Lietuvos ribų. Jos įtaka didės Amerikoje ne dėl to, kad ji su kokiom kitom organizacijom konkuruos dėl amerikiečių dėmesio. Tai vyks vien dėl to, kad

piktumą varom okupantą, bet tikrai imponuoti ne tik kitiems, bet ir savo pačių jauniesiems tegalima besąlyginiu tautiniu vieningumu ir kultūrinio brandumu, o to muo labiausiai ir trūksta. Bet ar begalima? Ar ne per vėlu po tiek metų blaškytosi? Ar bevarta mėginti?

Kodėl ne? Reikia tik nusimesti dirbtines karūnas pasuolėn, sueiti krūvon ne kaip išsigalvotų markių atstovams, bet kaip lietuviams, kurie nebenori ginti jokių tuščių garbių, bet teturi mintį dirbti kartu savo krašto laisvei, išlaikyti laisvą pilnutinį lietuvių laisvam pasauly ir remti lietuvių Lietuvoje. Niekas kitas jo ten taip nerems, kaip tautinis ir kultūrinis pateisinimas mūsų čia buvimo ir gilus nuoširdus supratimas jų, tenai okupacijos kenčiančių ir visaip besisukančių. Ir visą tą darbą, visus nusiėkimus į gerą grįsti neblėstančia laisvės viltimi. Laisvės ne sau, ne savo vaikams, bet visai savo tautai. O tai siekimas, dėl kurio reikia ne tik tartis, bet ir susitarti, susižadinti taip, kad jokie okupanto šniždai nebepajėgtų išsklaidyti. Argi mes jau būtume taip demoralizuoti, kad ir to nebegalėtume?

saldus, kad net nemėginam laisvintis. Kaip iš kokio narkotiko. Apskritai diktatūros psichologija yra labai keista. Tos ligos pagautas žmogus jaučiasi didesnis už patį reikalą, už siekiamą uždavinį, lyg būtų priartėjęs prie visagališkumo. Kiekvienas krita galvojas, tuo pačiu reikalu turįs kiek kitokią, nors ir pačią sveikiausią, mintį yra pasmerktinas, sunaikintinas, o neretai ir iš tikrųjų sunaikinamas, jei ne fizinėmis, tai kitokiomis priemonėmis. Tą, atrodo, mano čia paminėtas bičiulis jautė ir to bijojo.

O, rodosi, mum tiek nedaug tereikėtų. Tik suprasti, kad Lietuvos laisvės reikalas yra ne vieno ar kito „karaliuko“, bet mūsų visų kartu ir kiekvieno atskirai, kad jis yra didesnis už visas mūsų ambicijas. Gana jau to nusiėtikimo: „Tik duokit mum pinigų, o jau mes žinosim, ką daryti.“ Ateina laikas, kai ne tik duodam pinigą, bet norim žinoti ir kas už jį padaryta, nes ieina taip, kad tie, kuriems duodam, beveik jokių darbų nepadarė, o dirba visiškai neduoti arba tik trupinius numesti. Ar ne sarnata, kad „viršūnėse“ krašto laisvės minties išlaikymo kova virsta kova, kuriam didesnis pluoštą suaukotų pinigų gauti? Ir gauti visiškai be darbo plano, be pasakymo, ką su jais žada daryti.

Ar ne protinga būtų, kad visi veiksniai dar kartą sueitų, sudėtų visus pinigus į vieną krūvą, sudarytų planą, kas pirmiausia darytina, sutelktų kiekvienai sričiai kompetentingus, su iniciatyva, dirbti norinčius žmones ir pradėtų tikrai darbą. Kai bus planas (dabar, atrodo, tik LB vadovybė šio kio tokio plano griebiasi), kai bus žinia, atsisiras klieriškai daugiau ir pinigų,

ti krūvon ir rasti bendrą kalbą. Grįžęs namo, negalėjau to pasikalbėjimo išmesti iš galvos. Pagaliau parašiau bičiuliui, kad žadu mudviejų šneką papasakoti spaudoje, ir nustebeu, kad bičiulis nesutiko, kad minėčiau jo vardą. Sakė nenorįs prarasti keleto draugų, be to, galį tekti pakelti ir asmeniškų nemalonumų. Kiek pyktelėjęs, padėjau viską į šalį, nes negalėjau tikėti, kad negalima būtų viešai svarstyti viešų reikalų. Argi mūsų atsitiktinai sumesta organizacinė struktūra tokia jau šventa, kad net žodžiu jos pakedenti nebevalia?

Tik kai Chicagoy prasidėjo šlykštus bruzdėlynas, negalįs net ir ligi šiol aprūmėti, tada suvokiau, kad bičiulis, maišydamsis tarp valdyti pasinešusių žmonių, žinojo, į kokį neproduktyvų širšėlyną gali patekti, ir apsisprendė verčiau patylėti, nes šiuo metu ir iš geriausio pasiūlymo teisėis tik darba gadinąs erzelis. O jo planas buvo labai paprastas: kad sueitų krūvon visi veiksniai, sudarytų vyriausią, visiem atstovaujantį vietą, kuris ir krūvon sutelktus finansus, ir žmonių jėgas paskirstytų taip, kad niekur nereikėtų duplikuotis, kojas kaitioti ir vienų dirbamą produktų darbą kitiems griauti.

Diktatūrinės nuotaikos, ypač menko kultūrinio rūgimo žmonėms, pasirodė, labai užkrečiamos. Mūsų nelaimė, esam pergyvenę kelias diktatūras (nuo švelniausios ligi pačios žiaurių žiauriausios) ir, deja, nors pačių diktatūrų ir nekėsdami, užsikrėtę jų dvasia ir niekaip negalim iš jos išsilaisvinti. O gal tas užsikrėtimas toks

VASARIO 16 PRIETEMOJ

(atkelta iš 3 psl.)

privalo rūpintis, nes kitaip išeitų, lyg mes čia atsiradom tik sotaus gyvenimo ieškodami, o ten paliktas kraštas tegu sau svyla. Mes čia turim kelis pasiūlymus į Vliką, porą ar trejetą į Altą, ir tegu jie sau „laisvina“, jei žino kaip ir ką nors išmano, o jei neišmano ar nenori pasijudinti, ir tas gera... Tas jau nebe mūsų reikalas. Jeigu nori, tegu šaukia ir akmenys, bet mes tylėsime.

LB kelinti metai Vasario šešioliktoji išleidžia The Violations of Human Rights in Soviet Occupied Lithuania, bet tose šventėse, kur man teko būti, nemačiau nė vieno egzemplioriaus. Ir prašydamas negavau. O jų turėtų būti ir saviesiems nusipirkti, ir svečiam po egzempliorių dovanoti. Vasario šešioliktosios proga ta knyga turėtų būti išdalinta kiekvienos vietovės laikraščio redakcijom ir žurnalistam. Kas nors paskaitys ir kas nors kur nors jį sukaupę medžiagą panaudos. Tuo Lietuvos neišvaduosi, bet vis pakrapštysi netobulų pasaulio struktūroje tebegyva žaidžią, vis neleisi jai užgyti, kaip to net susiriesdamas norėtų okupantas. Nenoriu nieko nei kaltinti, nei įtarinėti, bet galvon lenda nekvietimas klausimas: gal minėtos knygos tose šventėse nebuvo tik todėl, kad jas rengė Alta, o knyga išleido L. Bendruomenė, kuriai nevalia kištis į „politiką“.

Prieš keletą metų, būdamas Clevelande, mūsų vadovų ir „vadovų“ nevienvybės klausimais išsišnekau su vienu bičiuliu. Jis man išdėstė net planą, kaip galėtų visi veiksniai suei-

patys amerikiečiai, ypač valdžios atstovai, kreips vis didesnę dėmesį į tokią organizaciją, kurios struktūra ir principai yra panašūs į tuos pamatus, ant kurių stovi pati Amerika. Tokios organizacijos jiems ir geriau suprantamos, ir artimos.

Aš matau organizaciją, kuri pritrauks visą mūsų jaunimą, duodama jam pilną spektrą programų: kultūros, švietimo ir socialinės srityse. Ji ruoš mūsų jaunimą išvystyti tiems uždaviniam, kuriems mes esam įsipareigoję. Turėdamas pilną progą pasireikšti, mūsų jaunimas tuos uždavinius tęs toliau ir gal net užbaigs.

Aš matau Lietuvių Bendruomenę kaip organizaciją, kurios veikla plėsis ir ne tik apims tautinius, dvasinius, kultūrinius ir religinius uždavinius, bet taip pat suteiks ir tam tikrą materialinę pagalbą visiem lietuviams, gyvenantiems išeivijoje.

Aš matau organizaciją, kuri patenkins visų Amerikoje gyvenančių lietuvių norą išlaikyti savo tautinį paveldėjimą. Matau organizaciją, kuri skieps savo nariams tą tautinę ištikimybę ne pasiaukojimo motyvais, bet dėl to, kad tautiškumas jiems duos platesnę ir gilesnę gyvenimo prasmės perspektyvą. Siekiant savo tautiečiams žmogaus teisių, tas gilesnis gyvenimo prasmės supratimas suteiks mums progą pagerinti bendrai žmogaus būvį šiam pasauly. Tai savybės, esančios organizacijoj, kuri turi universalią apimtį savo pažiurose ir veiksmuose.

Matau organizaciją, kuri, laikui bėgant, stiprės, didės skaičiais ir susilauks daug didesnės įtakos. Tai vyks pagal tokius pavyzdžius, kaip Basanavičiaus (nuo kurio mirties šiemet suėjo 50 metų), kuris, gyvendamas daugiau kaip 20 metų išeivijoje, turėjo tokią didelę įtaką Lietuvos nepriklausomybei... Tai vyks pagal pavyzdžius organizacijų, kurios tais laikais irgi iš užsienio reikšmingai prisidėjo prie Lietuvos nepriklausomybės atstatymo ir jos pripažinimo pasaulio valstybių bendruomenėje.

Aš matau ir Lietuvių Bendruomenę užsieny tampančią ta pagrindine jėga, kuri, laikui atėjus, prisidės prie mūsų pavergtų brolių ir seserų pastangų ir bus įrankiu mūsų tėvynės Lietuvos antram atgimimui.

Neužmiršk lietuviškos spaudos!
Skaityk ir platink ją!

LATVĒS KRITIKĒS ATSILIEPIMAS APIE DAIL. K. ŽOROMSKĪ

Dail. Kazimiero Žoromskio 30 metų apžvalginę parodą Kultūros Židiny Brooklyne kovo 19 ir 20 aplankė beveik 400 žmonių. Į atidarymą ir kitą dieną į parodą buvo atvykęs gražus būrelis latvių ir estų, daugiausia menininkų, kurie savaitę prieš tai (kovo 13) entuziastingai dalyvavo pabaltiečių meno skaidrių popietė, bendromis jėgomis (lietuvių, latvių ir estų) surengto Estų namuose.

Žinoma latvių meno kritikė Eleonora Šturms, viena iš Latvju Maksla (Latvių Meno) žurnalo redaktorių ir nuolatinė meno parodų recenzentė, sako, jog toji meno skaidrių popietė sukeltas gyvas susidomėjimas kitų pabaltiečių menininkų pasiekimais ir buvo paskatinimu latvių menininkam ir meno gerbėjams aplankyti dail. K. Žoromskio parodą Kultūros Židiny.

Ji dail. Žoromskio parodą aprašo New Yorke leidžiamam latvių laikrašty Laiks, balandžio 2.

Recenzijos pradžioje apžvelgia dail. K. Žoromskio nueitą kelią per pirmus du tremties dešimtmečius — nuo "figūratyvinės" vaizdinės tapybos, veikiančios kelių modernių 20 a. srovų, iki abstraktaus ekspresionizmo poveiky pradėtų naujos meninės išraiškos ieškojimų ir bandymų surasti savitos individualybės braižą abstraktinėje tapyboje.

Paskui sustoja prie vėlesnės dail. K. Žoromskio kūrybos ir taip apie ją rašo:

"Laisvų abstraktų laikotarpį įdomiausi jo darbai buvo 1960-

1970 dešimtmety sukurti paveikslai, kuriuose laisvos abstrakčios formos ir jų deriniai primena žemės ir uolų formacijas ir kurie nutapyti žemei giminingais spalvų tonais, su intriguojančia paviršiaus tekstūra."

Toliau ji rašo:

"Palaipsniui nuo laisvo abstrakto Žoromskis perėjo į griežtai sutvarkytą spalvų ir šviesos sąrangą — į optinį abstraktą. Tai abstrakčios išraiškos būdas, pagal kurį paveikslai pajungiami Spalvų ir šviesos santykiavimo taisyklėm. Šie paveikslai susideda iš laisvo, švelnaus fono, nutapyto subtiliom ir besimainančiom spalvomis, virš kurio uždėta lyg visai atskira, griežta ruoželių sistema, nutapyta gana neutraliom, bet kontrastingom spalvomis. Šie elementai sudaro optinę sistemą, kurioj santykis tarp fono spalvų ir ruoželių sukuria ryškią gilumą ir taip pat spektrinę šviesos vibraciją. Šiuose paveiksluose Žoromskis, be jokios abejonės, parodo savo individualybę."

Eleonora Šturms yra buvusi ir dailininkų Kasiulių parodoj Kultūros Židiny Brooklyne; ir ją buvo apžiūrėjęs pernai tam pačiam latvių laikrašty Laiks. Ji yra viena iš aktyviausių narių naujoje iniciatorių grupėje, kuri surengė meno skaidrių popietę ir kuri planuoja bendrą įvairių meno šakų veiklą pabaltiečių tarpe New Yorke. Į tą iniciatorių grupę įeina ir dail. K. Žoromskis ir eilė kitų lietuvių menininkų.

A. Stkn.

PHILADELPHIJA, PA. Įdomi paroda

Šv. Andriejaus parapijos salėj kovo 20 įvyko įdomi Prano Baltuonio, svečio iš Montreolio, Kanados, medžio šaknų skulptūrų paroda, kurią trumpu žodžiu atidarė skulpt. prof. Petras Vaškys.

Pirmą kartą Baltuonio parodą Philadelphiaj matėm 1972. Šį kartą buvo išstatyta daugiau ir įvairresnių eksponatų. Skulpt. P. Baltuonio kūryboj vyrauja surrealizmas. Buvo apstu ir abstraktinių skulptūrų. Matėsi keletas ir realistinių kūrinių. Tipingas šio žanro atstovas buvo lyg vėju lekias arklys.

Žiūrovų dėmesį daugiausia patraukė surrealistinės skulptūros, nes ir eiliniai stebėtojai nebuvo sunku suvokti, ką autorius jose nori pavaizduoti. Daugumoje Baltuonio kūrinių buvo jaučiama stipri išraiška. Daugely skulptūrų buvo galima įžiūrėti buvusios šaknies liekanas. Tai skulptūras darė dar įdomesnes.

Eksponatai buvo gražiai, nesugrūstai išstatyti. Tad parodos lankytojai galėjo pajusti pilną menininko skulptūrose sukaupytą grožį. Iš viso matėme 60 kūrinių. Parodą aplankė didelis žmonių skaičius. Nemaža lan-

kytojų P. Baltuonio skulptūromis papuošė savo namus.

Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas, kuris šią parodą suruošė, turėjo gražių, lietuistiniam švietimui labai reikalingų, pajamų. Pranas ir Jadvyga Baltuoniai buvo dėkingi rengėjams už jų pakvietimą į Philadelphiaj.

Tėvų komitetas svečius parodos metu vaišino skaniais užkandžiais ir kava. Šis komitetas yra jaunas, pilnas energijos ir visokių gražių idėjų bei užsimonimų ateičiai. Komitetą sudaro: pirm. Romas Botyrius, nariai Roma Krušinskienė, Milda Melnikaitė-Wallace, Valdonė Ramanauskaitė-Caver ir Loreta Šingzdienė.

-o-

Laimos Rastenytės-Lapinskienės lėlių teatras įvyks balandžio 23, šeštadienį, 6 val. vak. Lietuvių namuose, 2715 E. Allegheny Ave., Philadelphiaj. Šis teatras sudomins ne tik vaikus, bet ir suaugusius. Minėtam teatru muziką pritaikė muzikas Darius Lapinskas. Rengėjai — Vinco Krėvės šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas — maloniai kviečia Philadelphiajos ir Pietinės New Jersey lietuvių atsilankyti.

B.V.

PABALTIOJO MOTERŲ TARYBOS SUKAKTIS

(atkelta iš 1 psl.)

jos generalinis konsulas E. Jaakson, Latvijos atstovybės patarėjas V. Tomson, Lietuvos generalinis konsulas A. Simutis. Visi pripažino, kad pabaltiečių moterų veikla yra labai reikšminga jų kraštų laisvinimo bylai.

Savo įspūdingoj kalboj Lietuvos generalinis konsulas pabrėžė, kad moterys gali būti labai drąsios, ryžtingos. Moterim pavyzdžių jis pristatė Nijolę Sadūnaitę. Pacitavo jos kalbą, pasakytą teisme, paminėjo Oną Lukauskaitę-Poškienę, kuri šiuo metu drąsiai kovoja už žmogaus teises Vilniuj. Šios lietuvių pasisako prieš sovietinę santvarką, rizikuodamos savo gyvybe. Apie jas jau žino ir laisvasis pasaulis. Kitataučiai organizuoja komitetus gelbėti Sadūnaitę, rašo peticijas Amerikos kongresui ir kitom institucijom.

Po kiekvieno pabaltiečių konsulo kalbos buvo giedami jų tautų himnai.

Pagrindiniu kalbėtoju paskiestas Barry Farber, politikas, siekias New Yorke burmistro vietos, žinomas radijo komentatorius. Jis savo komentaruose visada stipriai pasisako už žmogaus teises ir smerkia sovietus už žmogaus teisių niekinimą jų okupuotuose kraštuose. Sovietų vadina žiauriausiu diktatoriniu kalėjimu. Tvirtina, kad Amerika niekada nepripažins Pabaltijo kraštų Sovietų tautai. Jam buvo smarkiai paplotė.

Toliau pirmininkė pristatė pabaltiečių veikles, organizacijų pirmininkes, garbės svečius. Pažymėtina, kad iš lietuvių PMT steigėjų, kurios dalyvavo 1947 steigiamame suvažiavime, mįnėjime buvo tik viena — dr. Anastazija Goeldnerienė. Esčių

Dail. Kazimieras Žoromskis savo kūrinių parodoj Kultūros Židiny. Paroda vyko kovo 19-20. Nuotr. V. Maželio

JO ILGAMETIS RŪPESTIS — SIELŲ GLOBA

Kun. Zenonas Gelažius balandžio 2 tyliai atšventė savo penkiasdešimties metų kunigystės sukaktį.

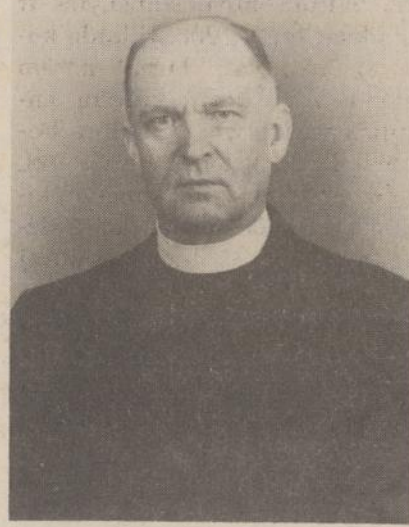
Šiuo metu jis gyvena Chicagoj, bebaigęs savo 74 metų amžių. Yra guvus, darbingas ir kasdien talkina Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuvių parapijaj.

Kun. Zenonas Gelažius yra gimęs 1903 birželio 23 Joniškio mieste, Lietuvoj, pavyzdinių ūkininkų šeimoj. Dar lankydams Šiaulių gimnaziją, pajuto pašaukimą tapti kunigu. Kauno kunigų seminariją baigė 1927. Tų pačių metų balandžio 2 Kauno katedroj arkivyskupo Juozo Skvirecko buvo įšventintas kunigu, o birželio 26 savo gimtojo Joniškio bažnyčioj aukojo pirmąsias mišias. Po to dar studijas tęsė Kauno Vytauto Didžiojo universitete. 1930 gavo bažnytinės teisės licenciatą.

Baigęs mokslus, pastoracinį darbą vikaru dirbo Kavarske, Josvainiuose, Viduklėj. Paskutinį dešimtmetį buvo klebonu Girdžių parapijoje. Dirbdamas parapijoje, ypatingą dėmesį skyrė jaunimui, jų organizacijom; aktyviai jungėsi į organizacijų veiklą. Buvo labai malonaus būdo, ramus, giliai mąstantis, geraširdis, didelis tolerantas, visada kuklus. Nuoširdžiai bei tėviškai dalinosi su savo tėvynainiais džiaugsmiais ir rūpesčiais, jiems nuoširdžiai padedamas, patardamas.

Grįžtant bolševikam į Lietuvą, anksčiau patyręs jų žiaurumus, tėvų ir brolių ištėrimus į Sibirą, kun. Z. Gelažius pasirinko nežinomą tremties likimą, iš tėvynės išsinešdamas meilę jai ir savo žmonėm. Pokario metais jį sutikom didžiojoje Hanau lietuvių stovykloj, Vokietijoj, einantį klebono, o drauge ir Hesenso dekaną pareigas. Jis ten liko tokia pat šviesia asmenybe. Drąsino likimo išblokštuosius. Mokėjo tėvišku žodžiu aprašinti net ir tuos, kurie kartais keldavo nerimą.

1949 atvyko į Ameriką ir pateko į St. Louis Šv. Tomo Akviničio amerikiečių parapiją, kur praleido besidarbuodamas vie-

Kun. Zenonas Gelažius

nuolika metų. Vėliau vyskupo buvo paskirtas į labai apleistą, vargingą Šv. Juozapo parapiją, kurią, pats vargingai gyvendamas, gražiai sutvarkė, o šventorių pastatydino menišką lietuvišką kryžių. Į šią parapiją su būrė St. Louis ir apylinkėj gyvenančius lietuvius. Vyskupas jį sugebėjimus ypatingai vertino. 1968 išleido jį į užmąstytą pensiją su visom kunigam prideramom privilegijom, drauge išlydėdamas su gražiausiu padė-

kos raštu. Ir dabar vyskupas įvairiomis progomis pagarbiai jį prisimena su dideliu dėkingumu.

Gyvendamas St. Louis, buvo vienas iš LB organizatorių, uoliai dirbo šalpos darbe, visus lietuvius būrė į vieną damią šeimą. Persikėlęs į Chicagą, jis dar nuo tautos parapijoje neatsisako.

Šios garbingos sukakties proga kun. Zenonas Gelažius balandžio 24, sekmadienį, 10 val. 30 min. aukos koncelebruotas mišias Švč. Mergelės Marijos Gimimo lietuvių bažnyčioj Marquette Parke.

Savo gyvenimo kely jis paliko daug gražių artimo meilės ir tikėjimo darbų. Jam linkim, kad su ta pačia giedria nuotaika ir gera sveikata dar ilgus metus budėtų Dievo altoriaus sargyboj.

Jurgis Janušaitis

— Joseph Boley-Bulevičius anglų kalba parašė knygelę *Flames for Freedom*. Knygelę Romo, Kalantos, susidėginimo penkerių metų sukakties proga leidžia Tautos Fondas, spausdina pranciškonų spaustuviė Brooklyne. (E)

MANYLAND BOOKS LEIDINIŲ PAVASARINIS IŠPARDAVIMAS

(nuo kovo 25 iki balandžio 25)

GROŽINĖ LITERATŪRA

- Aloyzas Baronas: *THE THIRD WOMAN* (romanas) \$5.— dabar \$2.50
- Jurgis Gliuda: *SONATA OF ICARUS* (apie M. K. Čiurlionį) \$5.— dabar \$2.50
- Vincas Krėvė: *THE TEMPTATION OF SIEGFRIED IMMERSELBE* (romanas, kuriame išjuokiamas vokiškas rasizmas, išspausdintas Hitlerio galybės metais) \$5.— dabar \$2.—
- Ignas Šeinius: *ORDEAL OF ASSAD PASHA* (linksni Miss America nuotyčiai) \$2.— dabar \$1.—
- Mykolas Vaitkus: *THE DELUGE* (apie biblinį tvaną) \$3.95 dabar \$1.50
- Ant. Vaičiūlaitis: *NOON AT A COUNTRY INN* (novelės) \$3.95 dabar \$2.—
- Vaižgantas: *SIN AT EASTER* (apysakos) \$5.95 dabar \$3.—
- Vincas Krėvė: *HERDSMAN AND THE LINDEN TREE* (apysakos) \$3.95 DABAR \$2.—
- Vincas Kudirka: *MEMOIRS OF A LITHUANIAN BRIDGE* (apysakos ir Varpas) \$2.— dabar \$1.—
- Decker & Angoff: *MODERN STORIES FROM MANY LANDS* (pabaltiečių kūryba taip pat reprezentuojama) \$7.95 dabar 5.—
- Stepas Zobarskas: *YOUNG LOVE & OTHER INFIDELITIES* (novelės) \$4.95 dabar \$2.50.
- Stepas Zobarskas: *BOBBY WISHINGMORE* (apysaka vaikams) \$1.95 dabar \$1.00
- Alg. Landsbergis: *FIVE POSTS IN A MARKET PLACE* (drama apie partizanus) \$4.— dabar \$2.50
- Marija Saulaitis: *AND YOU* (eilėraščiai) \$2.95 dabar \$1.—
- Danguolė Sealey: *RECOLLECTIONS OF A CHILDHOOD* (eilės) \$4.— dabar \$1.—
- Danguolė Sealey: *REGIONS OF NO ADMITTANCE* (eilės) \$4.— dabar \$1.—

ISTORIJA, ATSIMINIMAI IR KITOS KNYGOS

- J. Daumantas: *FIGHTERS FOR FREEDOM* (išgarsėjusi vieno iš partizanų vadų knyga) \$9.95 dabar \$8.—
- Stasys Yla: *A PRIEST IN STUTTHOF* (lietuviai nacių konc. stovykloje) \$7.95 dabar \$4.—
- Dr. A. Gerutis, ed. *LITHUANIA: 700 YEARS* (4-ji laida) \$12.— DABAR \$10.00.—
- Jurgis Gliuda: *SIMAS* (istorija apie jūrininką Simą Kudirką) \$5.— dabar \$2.50

Neužmirškite pridėti 40 centų už pirmąją knygą ir po 20 centų už sekančias knygas pašto ir persiuntimo išlaidoms padengti.

ČEKIUS IR PERLAIDAS SIŪSKIT ŠIUO ADRESU:
MANYLAND BOOKS, INC.
84-39 90th Street
Woodhaven, N.Y. 11421

Atsiųsta paminėti

Feliksas Jucevičius — *MIN-TIS DIALEKTINIAME ŽAISME*. Filosofijos sampratos raida. 1977. Montrealis. 276 psl.

Tai trečioji to paties autoriaus knyga, skaitytojai pateikta tam tikrame "žaisme". Dvi pirmosios buvo: Tauta tikrovės ir mito žaisme (1970), Menas spalvų ir formų žaisme (1975). Šioj trečiojoj "žaidžiama su filosofija". Yra penki skyriai: Įvadinės pastabos, Filosofija kaip mokslas apie būtį, Mintis mokslo revoliucijos sūkurėje, Mintis idealizmo ir materializmo kryžkelėje, Filosofija ir fizika. Ir šioji, kaip ir abi pirmosios, populiariai parašyta, lengvai skaitoma.

Apie meną autorius kalbėjo, kad jis yra "neapsotinama grožio meilė, o tuo pačiu ir būtis meilė".

Dabar gi — jo žodžiai apie filosofiją:

"Filosofija yra tolima dogmatizmui ir artima laisvei, skurdi radiniais, o turtinga ieškojimais, nenaudinga, bet labai reikalinga, žinoma, jei prileidžiame, kad žmogus yra gyvas ne tik duona. Filosofija išsako tiesas ne patarimais ar pamokymais, o susimąstymu. Susimąstęs žmogus išvysta savo sielos gelmes. O išvysti gelmes — tai priartėti prie galutinės tikrovės ir tuo pačiu tiesos."

Ona Mikailaitė — *ŠIAPUS JŪROS*. Lyrika. 1976. Išleido Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys. Išspausdino Immaculata Press, Putnam, Connecticut. Piešiniai — O. Mikailaitės. Viršelio ir aplanko piešinys — A. Korsakaitės-Sutkuvienės. 64 psl.

Autorę pažįstam iš 1974 išleistų jos nuotaikingų pasakų vaikams "Pupucio pasauliukas". Tada jai pripažinom sklandų, vaizdingą, nuoširdžiai paprastą pasakojimo būdą, daug turintį ir sąmojo.

Ne kitokia ji yra ir šiame debiutiniame lyrikos rinkiny, į kurį yra sudėti 52 trumpi eilėraščiai. Jos nuoširdus paprastumas jungiasi su lyryniu sąmoju. Forma — ne klasikinė, tačiau ne ekstravagantiška. Eilėraščiuose nėra rimų (išskyrus atsitiktinius), tačiau neatsisakoma ritmo.

Čia cituojam vieną iš jai būdingų eilėraščių — Vėrpėja:

Ratelio giesmelė
Vis vieng, vis vieng
Ir raudą ir dainą
Vynioja į vieng,
Iš vieno į vieng
Kas dieną, kas dieną
Ratelis vis bėga —
Ir mintys,
Ir dienos,
Ir metai,
Ir siūlai
Vis vieng, vis vieng
Vienan kamuolelin
Subėgs.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE. 1886-1976. Autoriai: Vytautas Širvydas, Antanas Diržys, Algirdas M. Budreckis. Atsakingasis redaktorius — Povilas P. Dargis. Techninis patarėjas — Jonas Valaitis. Išleido Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, 1976. New York. Spausdino VI VI spaustuviė, Chicago, Ill. Ilustruota nuotraukomis. Kietais viršeliais. 632 psl. Kaina 6 dol. Gaunama: Lithuanian Alliance of America, 307 West 30th St., New York, N.Y. 10001.

Šio stambaus leidinio pratartį SLA prezidentas P.P. Dargis pasisako, tarp kitko, šiais žodžiais: "Mūsų Susivienijimui suėjo jau 90 metų. O, kiek pasimokyti galima iš tiekios metų įvykių — laimėjimų ir bėdų! Būtų nedyvas, jei kam suraibuo-ty toji kaleidokopinė panorama, kai mūsų eilės yra buvę per 100,000 lietuvių."

Lietuviška knyga — geriausia dovana!

CHICAGO, ILL.

Pokalbis su rašytoju Vincu Ramonu įvyko balandžio 1 Jaunimo Centro kavinėje. Jį pradėjo kun. A. Kezys, SJ. LB Švietimo tarybos pirm. Br. Juodelis sveikino rašytoją ir gausiai susirinkusius svečius. Vakaro svartytam vadovauti pakviestas Draugo moderatorius kun. Pr. Garšva, MIC. Mokyt. Stasė Petersonienė papasakojo apie naują romano "Dulkės raudonam saulėleidy" laidą. Akademine paskaitą apie menines priemones, naudojamas Vinco Ramono "Dulkės raudonam saulėleidy" ir "Kryžiuose", skaitė Aušrelė Liulevičienė. Paskaitininkė įžvalgiai atskleidė eilę rašytojo gyvenimo bei kūrybos detalių. Ji nesiribojo vien tik rašytojo aptarimu, daugiau kreipė dėmesį į patį kūrybinį veikimą, rašytojo darbo sąlygas bei aplinką. Jos paskaita buvo įdomiai išklaudyta. Studentai Grasilda Reinytė, Marija Andrijonaitytė ir Arvydas Žygas paskaitę ištraukę iš diplominio darbo ir naujai išleisto V. Ramono kūrinio. Po to vyko pokalbis su rašytoju V. Ramonu, kuris išsamiai aiškino apie kūrybinį vyksmą ir personažus. Jis taip pat davė pasikalbėjimą ir Amerikos Balsui.

Verbų sekmadienį lietuvių evangelikų Tėviškos parapijos bažnyčioje įvyko choro 25 m. sukaktuvės—giesmių šventė su iškilia programa. Giesmės skambėjo ir gražiai, visus gaudamūki lietuviška aplinka. Įvairi programa pradėta preliudu. Mišrus choras atliko keletą re-

LOS ANGELES, CALIF.

Tomo Venclovos literatūros vakaras bus balandžio 22, penktadienį, 8 val. vak. UCLA Canyon Recreation Center patalpose. Svečią poetą pristatys Pranas Visvydas. Rengia ir kviečia Baltų Studijų Draugija.

Šv. Kazimiero lituanistinės mokyklos balius įvyks balandžio 23, šeštadienį, 7:30 val. vak. Šv. Kazimiero parapijos salėje. Pelnas skiriamas jaunimui, vykstančiam į studentų sąjungos organizuojamus lietuvių kalbos kursus ir mokytojų studijų savaitę Dainavoj.

Radio valandėlės vakaras su solistu Vaclovu Verikaičiu iš Kanados bus balandžio 30, šeštadienį, 7:30 val. vak.

"Palikimas", B. Pūkelevičiūtės premijuota drama, režisuojant D. Mackialienę, pirmą kartą bus suvaidintas gegužės 7, šeštadienį, 7 val. vak. Thomas Star King Jr. aukštesniosios mokyklos salėje. Po premjeros garbės svečiam vaišės Tautinių namų salėje. Priėmimo metu poetas B. Brazdžionis atidarys R. Arbaitės meno parodą.

Ketvirtasis tarptautinis festivalis vyks gegužės 22, sekmadienį, 10 val. ryto Long Beach uoste, šalia Port Administration pastato. Programoj lietuviams atstovaus Los Angeles jaunimo ansamblis.

Velykų švenčių metu Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje rinkliavoj parapijos reikalui suaukota 8,678 dol. — L.Ž.K.

Eleonora ir Edvardas Juškevičiai draugų tarpe iškilmų metu.

liginių giesmių. A. Buntinaitė solo giedojė G. F. Haendelio "Jis kaimenę maitins", Vyrų vienetas atliko "Padangės giria" — L. Beethoveno. Dar pasirodė jaunimo ratelio mergaitės, A. Buntinaitės ir B. Variakojienės duetas, išklaudytos B. Variakojienės ir Gružo solo giesmės. Nonetui pagiedojus Bacho "Isaušo mums skaisti diena", mišrus choras prof. V. Jakubėnui atminti atliko "Gerą kovą išlaikiau". Dar keletą giesmių giedojus mišrus choras. Gausius choristus į darnų vienatį sujungė vedėjas Jurgis Lampsatis. Choristai ir visi bažnyčioje dalyvavę dar pagiedoję liaudies giesmių. Giesmių šventė baigta muz. Arūno Kaminsko atliktu preliudu. Klebonas kun. A. Trakis iškėlė religinės muzikos ir lietuviškos giesmės reikšmę. Klausytojų prisirinko pilna bažnyčia. Šventę vyresni, jaunesni ir vaikai kalbėjosi tik lietuviškai. Po giesmių programos parapijos salėje vyko choristų pagerbimas ir vaišės.

LB Marquette Parko apylinkės valdyba, vadovaujama Romo Tervydzio, kovo 14 aplankė Švč. M. Marijos Gimimo parapijos kleboną kun. A. Zakarauską, kuris valdybos narius maloniai priėmė. Pirm. R. Tervydis, sveikindamas kleboną, supažindino su valdybos nariais, pareiškė pagarbą ir padėką už rūpestingą LB apylinkės globą. Jis pareiškė, kad LB Marquette Parko apylinkė remia parapiją, lituanistines mokyklas, organizacijas ir glaudžiai bendradarbiaus su klebonu. Klebonas pasidžiaugė parodytu dėmesiu ir pažadėjo paramą. Jis pageidavo, kad parapijos ribose būtų sugyvenimas, kad visos organizacijos vieninai veiktų, kad nebūtų skaldymosi. Valdybos vardu buvo paaiškinta, kad mūsų valdyba per eilę metų dėjo pastangas susitarti. Mes kvietėm asmeniškai ir per spaudą, siūlėm susaukti bendrą LB Marquette Parko apylinkės susirinkimą ir išrinkti pagal LB įstatus valdybą. Lietuvių visuomenė gali atstatyti tvarką, bet reikia būti demokratiškesni, baigti ginčus ir nesklandumus. Reorganizuotieji kviečiami tartis nesutiko, į susirinkimą neatvyko, mūsų kvietimą atmetė. Kaip tos vienybės pasiekti, kad antroji pusė jos nenori ir ignoruoja. Teisėtai LB Marquette Parko apylinkės valdybai reorganizuotieji amerikiečių teisme iškėlė bylą, kurią

apeliavo, bet irgi pralaimėjo. 1976 lapkričio 10 Cook County teisėjo B. Estein padarytas sprendimas, kuris pripažino Petro Indreikos teisėtą LB Marquette Parko apylinkės valdybą, reorganizatorių bylas atmetė. Teismo bylos Nr. 74 CH 4372. Siekiant vienybės, klebonas buvo prašomas daryti įtaką. Visi reikė vilti, kad laikas visus nesklandumus išlygins. Drauge buvo tariamasi parapijos ir apylinkės reikalais, kaip geriau tvarkytis, kad interesai nesikryžiuotų, kad parapijos gerovė ir religinė bei kultūrinė veikla pasiektų gerų vaisių. Apylinkės valdyba kiekvienais metais ruošia baissiojo birželio minėjimus. Šiais metais valdyba užprašė mišias, kuriose dalyvaus LB ir jaunimo organizacijos su vėliavomis. Bus vėliavų prie bažnyčios pakėlimas ir kankinių pagerbimas. Minėjimas įvyks birželio 12, sekmadienį, 10 val. ryto. Apylinkės valdyba prisideda prie Švč. M. Marijos Gimimo parapijos 50 m. sukakties minėjimo. Baigiant pirm. R. Tervydis valdybos vardu klebonui įteikė menišką paveikslą. Klebonas su valdyba nusifotografavo.

J. Kaunas

VEDYBINĖ SUKAKTIS

Eleonoros ir Edvardo Juškevičių 50 metų moterystės sukakties proga vasario 26 Chicagoje, Jaunimo 'Centro kopyčiojo buvo aukojamos padėkos mišios. Tautiniuose namuose įvyko sukaktuvinių pagerbimų. Iškilnėse dalyvavo ne tik Chicagoje gyvenę gimines, pažįstami ir draugai, bet ir iš toliau atvykę bičiuliai. Iš Californijos atvyko Šešplaukių sūnus, o Tėv. Petras Baniūnas, OFM, atvykęs iš Brooklyno, suteikė moterystės palaiminimą ir aukėjo mišias. Pobūvį surengė sukaktuvinių vaikų: Vytas su žmona Dalia ir Regina Richmond.

Sukaktuviniai — Eleonora mokytoja ir Edvardas dvarininkas — Lietuvoje gyveno Pajūrio miestelyje. Bolševikams antru kartu artėjant prie Lietuvos, su lietuvių banga išvyko Vokietijon. Emigravę į JAV, kiek laiko gyveno Maino valstijoje, vėliau Chicagoje, o dabar pastoviai įsikūrė Hot Springs, Arkansasas.

Sukaktuviniai nuoširdžiai dėkoja visiem, ypač vaikams už iškilmų surengimą, svečiam už dovanas, linkėjimus bei dalyvavimą. — K.P.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmė:

38 dol. — dr. K. G. Ambrozaitis, Chesterton, Ind.

20 dol. — A. Volodkevičius, Ridgewood, N.Y.

13 dol. — J. Roland, San Francisco, Calif.

11 dol. — E. Pavelites, Brooklyn, N.Y.

Po 10 dol. — A. Reivitis, Middle Village, N.Y., J. Strimaitis, Elizabeth, N.J., P. Radvila, San Francisco, Calif.

Po 8 dol. — M. Macežinskas, Brooklyn, N.Y., A. Draydys, Baltimore, Md., S. Kuchinskas, Brooklyn, N.Y., C. Kaster, Belleville, N.J., A. Puzinas, San Mateo, Calif., V. Aviža, Brooklyn, N.Y., K. Silvinskas, Holland, Pa.

6 dol. — V. Liauba, So. Boston, Mass.

Po 5 dol. — P. Lanys, A. Kaunas, S. Ozone Park, N.Y., L. Mathews, Brooklyn, N.Y., Y. Siutis, Brooklyn, N.Y., A. Taoras, Silver Spring, MD, A. Radžius, Baltimore, MD.

4 dol. — V. Plečkaitis, New Britain, Conn.

Po 3 dol. — S. Vaškys, St. Petersburg, Fla., J. Orentas, Ridgewood, N.Y., P. Turulis, Hollis, N.Y., St. Jasalavich, Nashua, N.H., L. Mathews, Brooklyn, N.Y., J. Cibulskis, Brooklyn, N.Y., I. Staškevičius, Bronx, N.Y., J. Karpus, Brooklyn, N.Y., P. Braska, Brockton, Mass., J. Ridikas, Norwood, Mass., dr. I. Giedrikis, So. Orange, N.J., dr. I.R. Fielding, Naperville, Ill., Vl. Balalis, Port Monmouth, N.J., M. Korsack, Nashua, N.H., R. Vaškys, Vergennes, Vt., E. Lenk, New Britain, Conn., D. Tautvilas, Dands Point, N.Y., J. Sprainaitis, Paterson, N.J., L. Alinskas, Clifton, N.J., L. Almarjo, Brooklyn, N.Y., J. Baužys, Kearny, N.J., S. Adomaitis, No. Haledon, N.J., N. Kulbok, Paramus, N.J., K. Česonis, Ellicott City, MD, dr. J. Skučas, Hilton, N.Y., S. K. Griganavičius, So. Boston, Mass., E. Sudzinskas, Industry, Pa., K. Šipaila, Hillside, N.J., J. Palubinskas, Baltimore, MD, P. Šlapelis, Rochester, N.Y., V. Mėlinis, Matawan, N.J., A. Jonys, Delanco, N.J., A. Povilauskas, Woodhaven, N.Y., M.R. Jauniskis, E. Northport, N.Y.

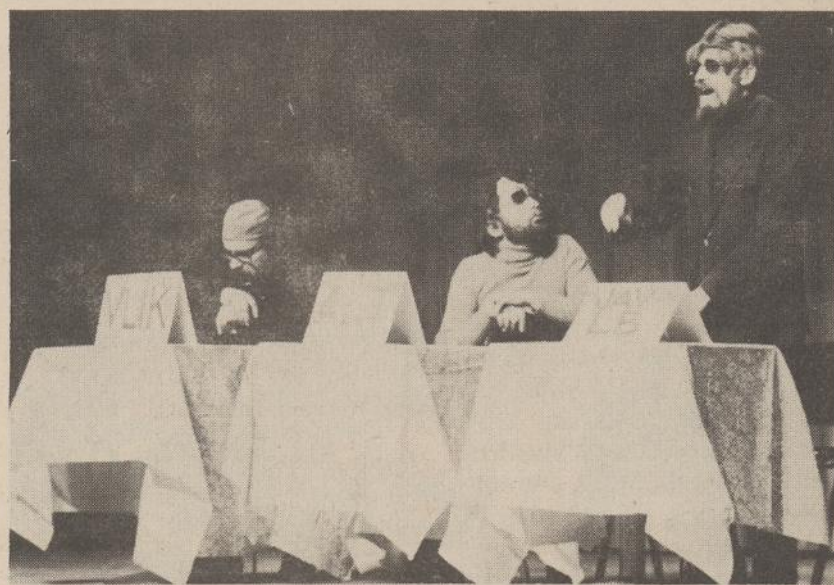
Po 2 dol. — P.J. Bernotas, Wethersfield, Conn., V. Bagdonas, Detroit, Mich., J. Stanaitis, Sussex, N.J., Lith. Holy Name Society, Kearny, N.J., J. Stankus, Los Angeles, Calif., M. Klimas, Thompson, Conn., V. Petrik, Forest Hills, N.Y., kun. C.A. Patrick, St. Petersburg, Fla., O. Rekešius, Butler, N.J., B. Mickūnas, Dorchester, Mass., M. Saltanis, Montreal, Que., Canada, N.E. Kent, Valencia, Calif., A. Gasiūnas, Carmel, N.Y.

1.50 dol. — A. Visockis, Paterson, N.J.

Po 1 dol. — B. Wilkinson, Baltimore, MD, kun. K. Kuzminskas, Chicago, Ill., K. Buitkus, E. St. Louis, Ill., J.B.

GRAŽIOS DOVANOS VISOKIOM PROGOM

PUZINAS, monografija-albumas angliškai apie dail. P. Puziną. Visos reprodukcijos spalvotos, 25 dol. **ADOMAS GALDIKAS**, monografija-albumas, angliškas tekstas. Reprodukcijos ne visos spalvotos, 15 dol. **PALIKĖ TĖVIŠKĖS NAMUS**. Šv. Kazimiero lietuvių kapinės Chicagoje, lietuvių-anglų kalbomis albumas, 20 dol. **PENNSYLVANIJOS ANGLIAKASIŲ LIETUVA**. Anglų-liet. kalbomis iliustruotas albumas, 20 dol. **TAUTOS KELIU**, dail. Juodžio paveikslų reprodukcijos, 7 dol. Taip pat vėl gaunama **LITHUANIA 700 YEARS**, dr. A. Gerutis ir kiti, 4-toji anglų kalba laida, 12 dol. Persiuntimui pridedama 50 c. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Scena iš Antro Kaimo vaidinimo — šķikas "Paskutinis posėdis". Vaidina Juozas Aleksūnas, Eugenijus Būtenas, Romas Stakauskas. Antras Kaimas svečiavosi balandžio 16 Kultūros Židiny. Nuotr. G. Peniko

AUKOS LAISVEI

New Yorko Vasario 16-osios proga Lietuvos laisvinimo reikalui aukėjo:

New Yorko Altai:

100 dol. — V. ir J. Didžiulis.

Po 30 dol. — dr. A. Goeldnerienė, A. Dimas, A. Verbyla.

Po 25 dol. — I. Gasiliūnas, V. Steponis, P. Wytenus, dr. M. Kregždienė, P. Palys.

Po 20 dol. — A. Vebeliūnas, A. Žuolas, Z. Rimas, P. Paprockas, T. Jakelaitis, dr. Legeckas, "Darbininkas".

Po 15 dol. — J. Kiznis, J. Landsbergis, J. Bulevičius, V. Oniūnas.

Po 10 dol. — J. Valaitis, B. Spudienė, L. Špokas, P. Žilionis, J. Mikalauskas, neįskaitomas, V. Vasikauskas, J. Žaliaudonis, B. Malinauskas, G. Penikas, J. Kiaunė, V. Vaičiulis, neįskaitomas, J. Janušaitis, Liet. Darbininkų d-ja, dr. J. Urbanavičiūtė, S. Bredes, P. Minkūnas, A. Ūselis, M. Macežinskas, J. Botyrius, R. Puras, J. Stukas, V.R. Kundrotas.

Po 5 dol. — M. Virbickienė, neįskaitomas, S. Česnavičius, L. Šidlauskas, V. Bagdonienė, V. Galinienė, A. Pesys, C. Sodaitis, T. Penikienė, J. Klivečka, J. Chapukas, J. Jatverskis, S. Liogys, P. Montvila, V. Dubauskas, K. Vainius, V. Padvarietis, H. Kentakevičius.

Mažesnėmis sumomis 8 aukotojai suaukėjo 21 dol. Viso Altai 871 dol.

Tautos Fondui per Altą:

Po 100 dol. — E. Mickeliūnienė, R. Markus.

Po 25 dol. — K. Lakickas, A. Vakselis, A. Andriusis, J. Šileikis.

Po 20 dol. — L. Almarjo, R. Markevičius, V. Anonis.

Po 10 dol. — K. Bačauskas, J. Narvydas, K. Krušinskas, S. Skobeikienė, kun. A. Račkauskas, E. Leleiva, J. Pažemėnas, A. Svalbonienė, J. Strazdas, A. Šilbajoris, H. Kačinskas, E. Dė-

White, Avon Park, Fla., J. Matulaitienė, Brooklyn, N.Y., J. Vaičys, Albion, N.Y., A. Andrews, Roselle, N.J., M. Wentz, Syosset, N.Y.

Visiem aukotojams nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Pasaulio Lietuvių Gydytojų Sąjungos išleistas 3 spalvų ženklelis Lietuvos okupacijai priminti. Ženkleliai lipinami ant vokų. 100 ženklelių už 1 dol. Platintojams nuolaida. Kreiptis: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

dinienė, R. Graudis, E. Vaišnoraitė, E. Ramančionis, B. Bie-liukas, E. Čečetienė, M. Povilaitis, M. Aleksandravičienė.

Po 5 dol. — V. Kulpa, A. Krukienė, M. Radikienė, tėv. V. Gidžiūnas, neįskaitomas, J. Rauba, K. Sirgedienė.

Mažesnėmis sumomis 6 aukotojai suaukėjo 14 dol. Viso Tautos Fondui per Altą 599 dol.

Lietuvių Bendruomenei per Altą:

25 dol. — M. Aleksandravičienė.

Po 20 dol. — dr. K. Samaitis, kun. A. Kardas.

15 dol. — E. Vainienė.

Po 10 dol. — A. Mažeika, G. Gudelis, H. Andruska, J. Norvila, A. B Balsys, R. Ceilius.

Po 5 dol. — S. Liogys, K. Vainius, K. Graudienė, J. Jurkuvėnas, R. Klivečka.

Viso Lietuvių Bendruomenei per Altą 165 dol.

Iš viso suaukota 1635 dol. Visiem aukotojams dėkoja New Yorko Amerikos Lietuvių Taryba.

LIETUVIŠKOS PLOKŠTELĖS

Dainų ir arijų rečitalis. Sol. J. Vaznelio įdainuota: Augo girelė, Tamsiojo naktelė, Nejaugi vėl, o Dieve, Džukų kraštas, Žaliojo lankelė, Laikrodis, Klajūnas, Operų arijos: Don Carlos — Sevilijos kirpėjas. 6 dol.

Yakutis. Sol. K. Yakučio dainos: Vai didi, didi girios medeliai, Aš jaunas eisiu, Tėvas su močiute savo, Oi mergyte, Rūta, Dul, dul, dūdelė, Tykiai, tykiai Nemūnėlis teka, Stasys, Kur bakūžė samanota, penkios arijos iš operų. 6 dol.

Stasys Baras. Sol. S. Baras dainuoja operų arijas su Stuttgarto simfonijos orkestru: Radvila Perkūnas, Kamavičius, Dangus ir marios, Ponchielli, Harmonija slaptinga, Puccini, O kad mane paskirtų, Verdi, Tave dangus, Halevy, Gėlė, kurią man dovanojai, Bizet, Eit vaidinti, juokis, pajace, Leoncavallo, ir k. Nauja laida. 7 dol.

Čia mano brangioji Tėvynė. Lietuvos dainų rinkinys. Solistų E. Kuodžio ir J. Girijoto duetai: Gimtinės dangus, Čia mano gimtinė, Jaunystė, Aukštai dangus, Plaukė žaselė, Oi, užkilokit vartelius, Dainavos merginos, Prasmingos dienos, Mes medžioti girion ejom. Upelis, Buruotojų daina, Kapitone, Pašauk vardu, Skrenda paukščiai. 6 dol.

Jūros lopšinė. Solistų įdainuota: Tu ateik į pasimatymą, Jūros lopšinė, Kad žaliuotų rūta, Skubu gyventi, Kauno tango, Mano tėviškei, Jauna naktis, Motinos šviesa, Pavasaris gimtinėje, Bėki, traukiny, Baltija, Jeigu tau sunku, Ežero šviesa, Tavo mielos akys. 7.50 dol.

Svajonių sodas. Solistų dainuojama lengvos muzikos kūriniai: Žaisliukai, Svajonių sodas, Žiedai, žiedai, Spinduliai, Pelėda, Tolya aš joju, Tu man atleisk, Vinguriavo takelis, Su tavim kartu, Prie ugniakuro, Gimtojo miesto žiburiai, Žalioj stotelėj. 6 dol.

Šios bei kitos plokštelės gaunamos: Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

New Yorko vyr. skaučių židiny Vilija M. Jankausko skulptūrų parodoje balandžio 2 K. Židiny. Iš k. I. Jankauskienė, I. Vilgalienė, D. Birutienė, R. Kudžmienė, L. Milukienė, Mindaugas Jankauskas, G. Šimukonienė, A. Ruokis — pirmininkė, R. Česnavičienė, G. Kulpienė, I. Alksninienė, V. Jankauskienė. Nuotr. L. Tamošaitis

PAVASARINĖS MINTYS LITUANISTINIO ŠVIETIMO

A. MASIONIS
Elmwood Park, N.J.

Artėjant lituanistinių mokyklų mokslo metam į galą, išskyla eilė aktualių reikalų, kuriuos jau pats laikas dabar pasvarstyti. Tie reikalai yra: LB Švietimo Tarybos paskelbtas lietuviškos spaudos platinimo vėjus, šių mokslo metų užbaigimas, naujiems mokslo metams pasirengimas, lituanistinio švietimo pratęsimas vasaros stovyklose ir pačių mokytojų, ypač jaunesniųjų, pasipildymas mokytojų studijų savaitę Dainavoj. Šiuos visus reikalus maždaug tokioje eilėje ir mėginsim pasvarstyti.

Švietimo Taryba yra išsiuntinėjusi visų lituanistinių mokyklų vedėjams ir tėvų komitetams spaudos platinimo reikalą aplinkraščių ir katalogų, kuriame yra išvardintos 57, daugiausia Švietimo Tarybos išleistas, knygos (vadovėliai, pratimai ir skaitiniai jaunimui). Knygas galima užsisakyti per Švietimo Tarybą su 25% nuolaida. Tame kataloge yra taip pat pridėtas dar 24 vadovėlių ir šiaipjau Švietimo Tarybos rekomenduotinių knygų sąrašas. Knygas iš šio sąrašo reikėtų užsisakyti per Draugo administraciją, Pedagoginį lituanistikos institutą ir per J. Širką Chicagoj. Jų adresai nurodyti kataloge. Aplinkrašty taip pat suminėti jaunimui leidžiamieji žurnalai — Eglutė, Ateitis, Skautų Aidas — bei moksleiviams skirti skyriai Drauge, Darbininke ir Tėviškės Žiburiuose.

Lituanistinė mokykla pati viena lietuviškumo neišlaikys

Labai teisingai Švietimo Taryba priėmė, kad be šeimos bendradarbiavimo su mokykla ir be jos susirūpinimo lietuviškais, ypač lietuviškos spaudos reikalais lituanistinis švietimas yra visai neįmanomas. Ir tikrai, jei kuriose namuose nėra jokios lietuviškos knygos, jokio lietuviško laikraščio ar žurnalo, ypač vaikams ir jaunimui, tai po trijų keturių valandų, praleistų šeštadienį lituanistinėje mokykloje, kuri yra tartum lietuviška oazė, lietuviška atgaiva, vaikas, parėjęs namo, vėl atsiranda tokioje tuščioj dykumoje, kurioj nėra jo dvasiai jokio lietuviško peno, jokio patrauklaus lietuviško spausdinto žodžio. Jei tėvai patys nieko neskaito, jei jie nieko nepaskaito savo mažiesiems nei iš Eglutės, nei iš kitų jiems skirtų knygelių ir skaitinių, jei nepratina vaikų pačių skaityti, tai tokioj dykumoje tik šeštadienį trumpomis valandomis želdintais daigais tuoj nuvys ir netrukus visai nudžiū.

Lituanistinės mokyklos mokytojas yra nei daugiau nei mažiau tik kaip tas Evangelijos minėtas sėjėjas, kurio uždavinys yra tik sėti ir karts nuo karto, kitais šeštadieniais, išdygusį augalą kiek pataisyti, apkarpyti nereikalingas šakeles, jį ištiesinti ir duoti jam augimo kryptį. Jis čia atlieka dar, kitaip sakant, specialisto sodininko darbą, periodinį, bet ne nuolatinį.

Nuolatinei priežiūrai yra šeima. Ji yra vaikai tas pats, kas augalui dirva. Tėvai turi tą dirvą paruošti, gerai išpurenti, žiūrėti, kad į ją nepatektų jokių kalbos ir kitokių svetimų piktžolių, jas nuolat ravėti ir tą dirvą nuolat maitinti gyvu lietuvišku žodžiu, daina, pasaka, lietuviškais papročiais. Kaip ūkininkas, norėdamas savo dirvą pagerinti, perka dar geriausių rinkoj esamų trąšų, taip ir lietuviška šeima, norėdama susilaukti geresnių savo darbo vaisių, t.y. išlaikyti savo šeimoj lietuviškumą, turi taip pat ieškoti lietuviškų rinkoj visų pačių geriausių priemonių savo tikslui pasiekti. Tos priemonės, tos nepamainomos sultys lietuviškai gyvybei šeimoj išlaikyti ir yra lietuviška spauda ir gera lietuviška knyga.

Turim jungti ir talką ir patį jaunimą

Darbininke ir kitoj mūsų spaudoj jau buvo minėti ir LB krašto valdybos, ir Švietimo Tarybos paskelbti spaudos vėjai. Buvo duota patarimų, kaip tuos vėjus praveisti, ir net paskelbti kai kurie tų vėjų rezultatai. To viso aš čia nekartosiu, tik noriu atkreipti skaitytojų, ypač švietimo darbininkų, dėmesį į galimybę jungti į šį spaudos platinimo vėjų mūsų jaunimą, ne tik studentus, bet net lituanistinių mokyklų mokinius. Kai kurių mokyklų tas jau buvo ir yra praktikuojama. Pvz., Philadelphia lituanistinės mokyklos vien tik dvi mokinės — Aušra Gečytė ir Nida Gailaitė — prieš dvejus metus išplatino įvairių laikraščių ir žurnalų daugiau kaip už 400 dolerių, o buvo dar ir daugiau platintojų. Manau, kad ir kitose lituanistinėse mokyklose yra ir daugiau tokių pat pavyzdžių.

Čia Amerikoje mes visi esame jau labai apsipratę su įvairiais visokių dalykų platintojais, kurie eina iš namo į namą ir siūlo savo prekę. Labai daug praeina ir moksleivių, kaip skautų ir įvairių sporto komandų narių, kurie platina ir spaudą, kad sutelktų savo komandai pinigų, už kurį būtų galima ką nors įsigyti ar padaryti kur išvykų. Tai yra darę ir mūsų pačių vaikai savo amerikietiškos mokyklos naudai. Kodėl neįjungti šių jaunuolių į talką savam reikalui. Tai būtų gražus mūsų jaunimo lietuviškas visuomeniškas darbas, ir gal būtų pačiam jaunimui didesnė paskata pamėgti savą spaudą.

Kadangi LB Švietimo Tarybos vėjus jau ne tik įpusėjęs, bet eina prie galo, reikėtų lituanistinių mokyklų mokytojam ir tėvų komitetam šį vėjų paskubinti. Pirmoj eilėje reikėtų įsigyti knygų dovanom mokslo metų baigimo proga ir iš anksto savo mokyklai papiginti mokslo priemonių kitiem metams. Reikėtų taip pat tarp kitko aplankyti spaudos platintojam ypač tėvus, kurie dar neleidžia savo vaikų į lituanistines mokyklas. Kai ku-

CAMBRIDGE, MASS.

Nepriklausomybės minėjimas

Cambridge ir Somerville gyveną lietuviai vasario 6 minėjo Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo 59-ąją sukaktį.

Kas yra ypatinga šiai kolonijai, tai nuotaika, kurioj šis minėjimas praėjo. Nebuvo ilgų kalbų nei nuobodumo. Kiekvienas išgirstas žodis buvo priimtas šiltai. Rodosi, tų žodžių buvo net per mažai. Susirinkę jautėsi esą vienos šeimos nariai, šeimos, kuri yra išblaškyta po visą pasaulį ir kuri nėra užmiršusi savo nepriklausomybės.

Šventė prasidėjo mišiomis, aukotomis 8 val. 30 min. Jose girdėjom giedant "Neapleisk mūsų, Motinėle", ir šiai dienai pritaikytą kun. Jono Klimo pamokslą.

Minėjimo esmę sudarė pamaldos 1 val. 30 min., kuriom vadovavo parapijos klebonas kun. Simeonas Saulėnas. Per pamaldas turėjom puikią solistę, bažnytinės muzikos ekspertę Stasę Daugėlienę. Ji pasižymėjo didele, sodriu ir išraiškingu balsu. Solistė akomponavo ir vargonais solo grojo Vytenis Vasyliūnas. Jos giedojimui pritarė smuiku Iz. Vasyliūnas. Balsas yra artimas smuikui; kai jie abu susilieja, klausytojas veikiamas pakiliai. Tai išimtinė programa, rodanti aukštą muzikinį skonį ir išsisklęsimą.

Po pamaldų įvykusiame minėjime, įnešus vėliavą ir sugiedojus himnus, parapijos klebonas kun. S. Saulėnas sukalbėjo invokaciją. Pagrindinę kalbą pasakė Elena Vasyliūnienė. Kalbėjo apie Lietuvos nemariją dvasią, gyvenančią mūsų visų širdyse. Klausytojai ir jos kalbą atsiliepė šiltais emocijomis.

rie tėvai teisinasi savo vaikų neleidžiant į mokyklas ypač dėl to, kad jos esančios jiems per toli, arba dėl kokių nors kitų priežasčių. Yra ir tokių šeimų, kurios, jų tvirtinimu, pačios moko savo vaikus namie. Kaip tik tokiems reikėtų pasiūlyti visą įvairumą Švietimo Tarybos turimų mokslo priemonių, nes daugelis gal net ir nežino, kokie vadovėliai, pratimai ar skaitiniai jaunimui yra išleisti. Kaip visur, taip ir čia, mokytojų ir tėvų padedamas, taip pat galėtų pasireikšti ir jaunimas.

Jaunimas, suradęs kokį nors reikalą aplankyti savo draugus, galėtų pasiūlyti jų tėvams užsakyti savo vaikams Eglutę, atkreipti jų dėmesį, kad Darbininkas, Draugas ir Tėviškės Žiburiai turi vaikams ir jaunimui skyrius, kur kaip tik jiems ir net jų pačių rašoma, pasiūlyti, kad jie nupirktų savo vaikams ir pasiskaitymui knygelių. O jaunimui skaitytinių jau yra, ir tikrai labai įdomių. Pats jaunimas yra jais susidomėjęs. Pvz., yra lituanistinės mokyklos mokinių, kurie pradėję skaityti Bindokienės "Parkas anapus gatvės" ir Spalio "Gatvės berniuko nuotykių", negalėjo padėti jų į šalį.

Paskata jaunimui spaudos platintojam

LB Švietimo Taryba savo aplinkrašty spaudos platinimo reikalą skelbia kartu mokyklom ir jaunimui spaudos platintojam konkursą. "Trim daugiausia knygų bei laikraščių prenumeratų išplatinusiems mokiniams ir trim daugiausia lietuviškos spaudos išplatinusiems mokyklom bus paskirtos vertingos premijos. Jos bus įteiktos per mokslo metų užbaigtuves, o laimėtojai bus paskelbti spaudoj."

Tai labai gera proga mokyklom ir mokiniams pasivaržyti; juoba, kad šis spaudos platinimo vėjus, kaip teko sužinoti iš Švietimo Tarybos pirm. B. Juodelio, bus bent savaitę prailgintas, kadangi šio vėjus pradžioj buvo Vėlykų šventės ir prieš šventes nebuvo laiko tėvų komitetams ir mokyklom šį vėjų kaip reikia suorganizuoti. Vadinasi, dar yra laiko visiems pasispausti ir daug laimėti.

(Bus daugiau)

Po kalbos buvo padaryta rinkliava, o po jos buvo meninė dalis. St. Paniko, geras pianistas, tiksliai ir gražiai paskambino Čiurlionio "Liaudies dainą". Lietuvių Moterų Federacijos pirmininkė Aleksandra Moriarty, tarusi keletą žodžių, padėklamavo savo parašytus eilėraščius. Vokalinę dalį atliko tenoras Jurgis Lisauskas, kuris turi Dievo duotą talentą savo dainavimu pagauti klausytoją.

Po meninės dalies kun. Jonas Klimas tarė keletą žodžių apie Lietuvą. Pabaigai klebonas kun. S. Saulėnas papasakojo savo įspūdžius iš kelionių po Europą.

Po to sugiedota "Marija, Marija", išneštos vėliavos, ir prasidėjo neoficialioji dalis — kavutė. Susirinkę turėjo progos

Skelbiamas Viliaus Braženo atvykimas Mayfield, Ky., motelio lentoj.

KELIAUJA SAKYDAMAS KALBAS APIE KOMUNIZMĄ Viliaus Braženo veikla

American Opinion kalbėtojų biuras, kurio centrinė įstaiga yra Belmont, Mass., žiemos metu organizavo paskaitas visame krašte. Buvo parengta 10 kalbėtojų, kurie kalbėjo skirtingomis temomis ir keliavo biuro nurodytose valstybėse.

Tų dešimties kalbėtojų tarpe buvo ir lietuvis Vilius Braženas, kuris gyvena Fort Myers, Fla. Jo tema buvo — Detente With Monsters. Jis keliavo per centrinės Amerikos valstybes, per Kentucky, Indianą, Ohio, Michiganą. Buvo užsukęs į Chicago priemiestį, kur kalbėjo Lansing ir Palos Heights. Kelionė išbuvo mėnesį, nuo vasario 17 iki kovo 14. Per tą laiką pasakė iš anksto planuotas 22 kalbas, 5 papildomas kalbas

pakalbėti, pasidalinti išpuodžiais.

Bažnyčioj pamaldų metu ir minėjimo metu surinkta 330 dol. Pinigai buvo išsiųsti Amerikos Lietuvių Tarybai. Inž. K. Daugėla savo auką skyrė Balfui.

Aukotojai: Vasyliūnų šeima aukojo 35 dol. ir suderino pianiną savo lėšomis (25 dol.); Petras Narkevičius ir jo žmona iš Somerville, Mass. — 30 dol.; Juozas Anieliauskas — 20 dol.; Kotryna Narkevičienė — 15 dol.; po 10 dol. — kun. S. Saulėnas, inž. K. Daugėla, J. Malinauskas; po 5 dol. — F. Chaten, St. Luynys, M. Jankauskienė, A. Moriarty, A. Rutkauskas ir žmona, Kondratų šeima, M. Laurinaitis, B. Mikalauskas; kiti aukojo po mažiau.

Solistai už dalyvavimą minėjime honoraro neėmė, jį aukodami tėvynės reikalui. Už tai nuoširdi padėia Stasei Daugėlienei iš Bedford, New Hampshire, ir Jurgiui Lisauskui iš Lawrence, Mass. Taip pat padėka St. Paniko ir Aleksandrai Moriarty.

Pinigus Amerikos Lietuvių Tarybai išsiuntė parapijos klebonas kun. S. Saulėnas.

E.V.

IŠ VISUR

— Kongresmanas Daniel J. Flood (D.-Pa.), kovo 31 vadovavęs Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo minėjimui atstovų rūmose, savo kalboj pabrėžė, kad JAV brangina laisvę ir demokratiją ir turi nuolat siekti atitaisyti Sovietų Sąjungos padarytus nusikaltimus prieš Lietuvą ir lietuvius. Tas įsipareigojimas turi likti nepakeistas ir nesumažintas.

— Lemont, Ill., LB apylinkė per savo pirmininką Kazį Laukaitį prisuntė Darbininkui 10 dol. auką ir padėką už Lietuvų Bendruomenės idėjų sklaidimą ir talką. Ačiū labai.

— Kun. dr. Jonas Patašius balandžio 4 mirė Great Falls, Montanoj. Velionis buvo gimęs 1913 gruodžio 13, kunigu įšventintas 1937 birželio 13. Priklausė Vilkaviškio vyskupijai. 1950 Romoj gavo teologijos daktaro laipsnį ir netrukus išvyko į JAV. Apistojęs Great Falls, Montanoj, dirbo kurioj, pastoracijoj, dėstė kunigų seminarijoje.

— John G. Rutenis, viceprezidentas, direktorius May Design and Construction Co., St. Louis, Missouri, kovo 24 paskirtas Corporate May Co. viceprezidentu. Šiuo taisoma klaida, įsibrovusi Darbininko Nr. 14.

— Inž. Vytautas Bildušas balandžio 22, penktadienį, 7:30 val. vak. Chicagoj, Jaunimo Centro vakaronėj svečius supažindins su Juozu Toliušiū, kurio pirmąją knygą "Tryliktoji laida" išleido LB Švietimo taryba.

— Grandinėle, tautinių šokių ansamblis iš Clevelando, koncertuos Montrealy pirmą kartą balandžio 23. Koncertą rengia Katalikų Moterų Sąjungos Montrealio skyrius, minėdamas veiklos 25 metų sukaktį. Balandžio 24, sekmadienį, pamaldos Aušros Vartų parapijos bažnyčioj ir akademija bei pietūs parapijos salėj.

— Kun. prof. dr. Pranas Manelis po sunkios vėžio ligos mirė balandžio 10 Brocktone, Mass. Velionis buvo gimęs 1907 rugsėjo 22 Šakių apskr. Baigė Marijampolės gimnaziją ir Vilkaviškio kunigų seminariją. Kunigu įšventintas 1931. Romoj gavo teologijos daktaro laipsnį. Lietuvoj profesoriavo kunigų seminarijose, atvykęs į JAV dirbo pastoracijoj ir kapelionavo.

— Aidas, Hamiltono mergaičių choras, šią vasarą vyks ta koncertuoti į Pietų Ameriką. Koncertai vyks Argentinoj, Urugvajuj, Brazilijoj, Kolumbijoj ir Venecueloj.

— Vliko valdyba kovo 24 paskyrė 200 dol. JAV Lietuvių jaunimo sąjungai lietuvių politinių kalinių reikalui. Šiai sąjungai dabar pirmininkauja Birutė Zdanytė. (E)

— Vakaronė su akt. Jonu Kelečium rengiama balandžio 29 Chicagoj, Jaunimo Centro kavinėj. Vakaronę rengia "Laiskai Lietuviams" žurnalas.

— Solistės Daivos Mongirdaitės koncertas balandžio 30 rengiamas Omahoj, Nebr. Koncertą Šv. Antano parapijos salėj rengia Omahos lietuvių moterų klubas.

— New Britain, Conn., Šv. Andriejaus parapijos klebonas kun. Jonas Rikteraitis suruošė gavėnios rekolekcijas, kuriom vadovavo prel. dr. Vytautas Balčiūnas iš Thompson, Conn. Rekolekcijos vyko kovo 25-27 parapijos salėj ir bažnyčioj. Sekmadienį vedėjas aukėjo giedotines mišias už a.a. Jono Arūno Bernoto sielą. Per mišias giedojo parapijos choras.

— Inž. Vilius Gudaitis, 53 m. amžiaus antros kartos lietuvis iš Brocktono, Mass., JAV priešlėktuvinių raketų projekto administratorius, balandžio 4 žuvo Southern DC-9 lėktuvui nukritus Georgijos valstijoj. Nušūdas liko žmona Elena ir aštuoni vaikai. Velionis buvo giliai susipratęs lietuvis ir uoliai reiškęs lietuviškoj veikloj.

VISIT LITHUANIA IN 1977 WITH UNION TOURS AND

SAS

TOUR	DEP. DATE	CITIES & NO. NIGHTS	PRICE*
401	May 8	Vilnius (5), Moscow (1), Copenhagen (1)	\$ 859.00
402	May 12	Vilnius (5), Leningrad (1), Copenhagen (1)	859.00
403	Jun 20	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
404	Jul 18	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
404	Aug 15	Leningrad (1), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (2)	1149.00
405	Sep 22	Vilnius (5), Leningrad (1), Copenhagen (1)	859.00
Christmas —			
New Year	Dec. 19	Warsaw (3), Vilnius (5), Riga (5), Copenhagen (1)	1067.00

*Prices based on air fares as of November 1976 and subject to change.

UNION TOURS, INC.

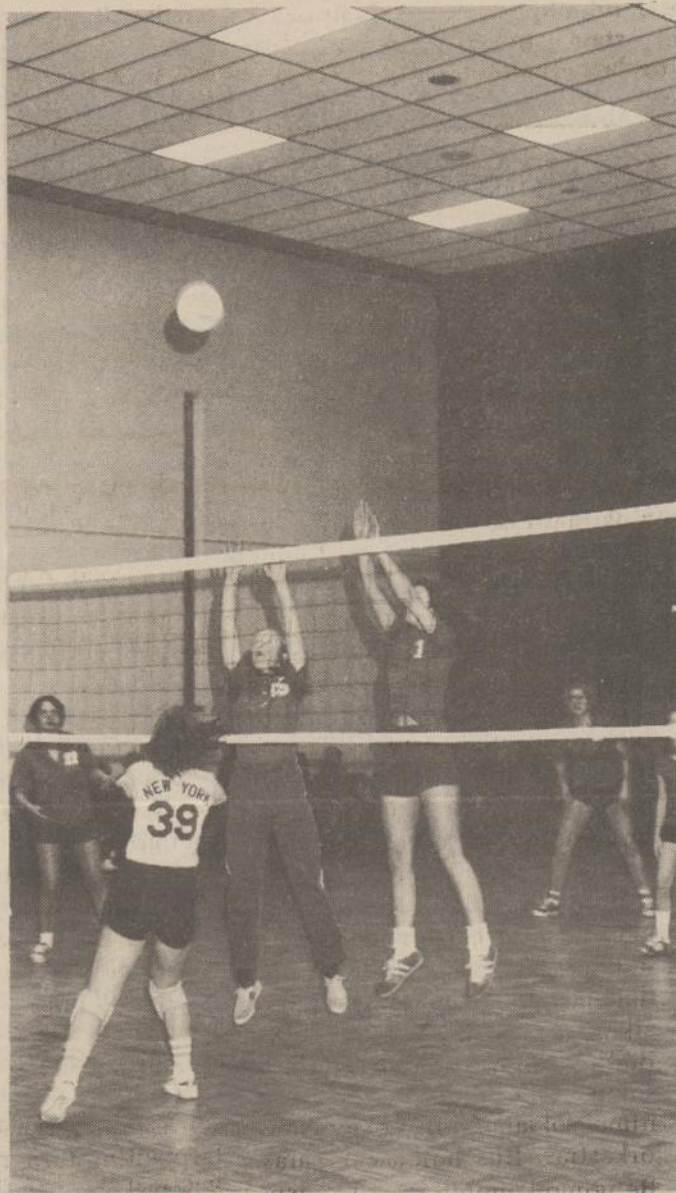
6 East 36th Street
New York, N.Y. 10016
Telephone (212) 679-7878

Krepšinis, tinklinis, stalo tenisas, šachmatai Rytų apygardos pirmenybėse New Yorke

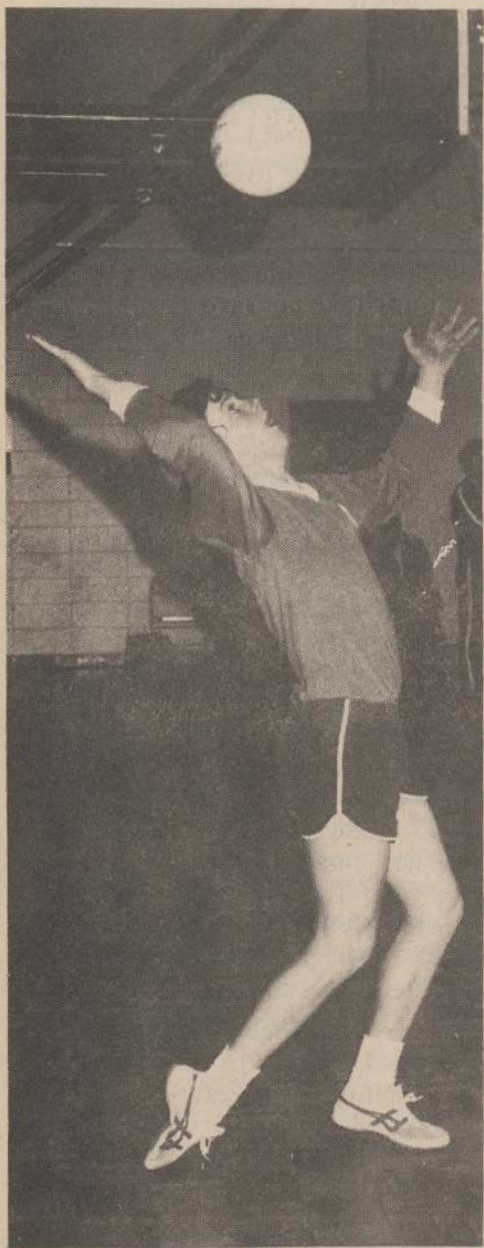
Visos nuotraukos Joseph DiFabio

Irena Jankauskienė, Rytų apygardos vadovė, pirmenybėmis yra patenkinta

Akimirka iš moterų tinklinio rungtynių tarp New Yorko Lietuvių Atletų Klubo ir Bostono Grandies

Servuoja Veitas (Bostono Grandis). Kaip ir 1976, bostoniečiai vėl buvo nenugalimi vyrų tinklinio varžybose

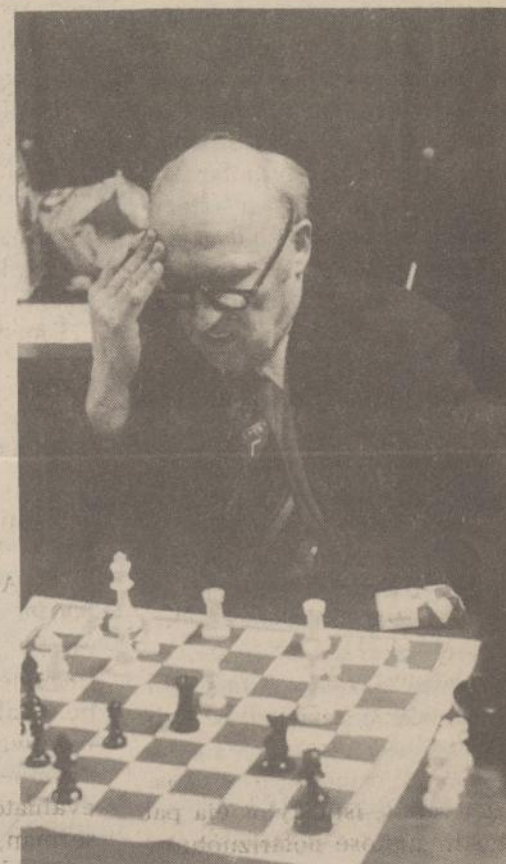
Trys mažos šypsenos Kultūros Židinio koridoriuje — kovo 26-27 savaitgalį dūzgėjo sportininkai ir sporto mėgėjai. Rytų apygardos pirmenybės jau praeitis—liko prisiminimai.

Vyrų krepšinio meisteris New Yorko LAK. Klūpo (iš k.): Mikalauskas, Matulaitis, Gvildys (jis ir stalo teniso vyrų meisteris), Tutinas, Krulikas, stovi: Skeivys, Torney, Šimkus, Birutis, Krivickas. Šiomet New Yorko komanda yra labai pajau-nėjusi. Reikia tikėtis, kad su laiku išaugs į darnų ir gero pajėgumo penketuką

Tomas Vainius (New Yorko LAK), vienas iš mūsų pajėgiųjų stalo tenisininkų

Šachmatininkas Edvardas Staknys (New Yorko LAK), Rytų apygardos meisteris

Jaunučių D kl. krepšinio meisteris New Yorko LAK. Klūpo (iš k.): A. Vebeliūnas, R. Nemickas, J. Vaitkevičius, Ed. Kezys; stovi: treneris S. Birutis, T. Nemickas, Vyt. Kezys, P. Birutis, Rm. Kezys, A. Bagdziūnas, treneris J. Matulaitis

Baltimorės LAK moterys (šiapus tinklo bent pradžioje stipriai priešinosi New Yorko LAK, bet ir vienas pralaimėtas setas nesustabdė New Yorko žygio į galutinę pergalę

Ką Rytų apygardos sportininkai darytų be Kultūros Židinio? Tai vienintelė sava pastogė, kur jaunimas gali brandinti savo sugebėjimus įvairiose sporto šakose

IŠ LAIŠKŲ REDAKCIJAI

KAS KAM PASITARNAUJA

Prof. dr. B. Nemickas vėl pasisako

New Yorkas, 1977.IV.16

Didžiai Gerbiamas
Pone Redaktoriau!

Dirva, atsišaukdamą į š.m. balandžio 1 Tamstos redaguojamame Darbininke Nr. 13 tilpusį mano atvirą laišką, išspausdino 1977 balandžio 14 savo Nr. 15 skiltyje (vedamojo vietoj) Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkės Emilijos Čekienės ir Dirvos redaktoriaus Vytauto Gedgaudo sumuštinį straipsnį vardu "Ko siekiama?", sklindiną vienur iškreivėjimų, kitur visišką netiesą. Todėl, atsakant į šį straipsnį, prisieina ištiesinti grubieji iškreivėjimai ir nurodyti į netiesą, viešai skelbiamą abiejų rašėjų Dirvos skaitytojams.

1. Niekur ir niekada Emilijos Čekienės nekaltinam rašius anoniminius laiškus, kaip ji savo pramanu klaidina Dirvos skaitytojus. Aname savo atviraime laiške, paskelbtame Darbininke, tik nurodžiau, kad "kai kurių anoniminių laiškų, išseivystės lietuviuose skleidžiančių bolševikų melą ir šmeižtą, adresai užrašyti Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos valdybos pačios pirmininkės Emilijos Čekienės ranka". Vadinasi, čia eina kalba ne apie anoniminių laiškų rašymą, bet apie bolševikinio melo ir šmeižto platinimą, į kurį (nežinia, kuriais sumetimais) įsivėli Emilija Čekienė. Kad ji prie šio dalyko yra prikišusi savo pirštelius, šį faktą patvirtina investicijos įstaigos, — kuri yra įteisinta (licencijuota) daryti teismines ekspertizes civilinėse ir kriminalinėse bylose ir neša pilną atsakomybę (bonded) už tyrimo duomenų tikrumą, — Emilijos Čekienės rankraščio analizės išvados, išdėstytos čia pat spausdinamuose notarizuotuose dokumentuose.

2. Redaktorius Vytautas Gedgaudas pats prisipažįsta, kad jis mieliai sutikęs spausdinti ne mano, bet Dirvos cenzorių nustatyto turinio atvirą laišką. Toliau redaktorius teigia, kad Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkė Emilija Čekienė ir Lietuvių Tautinio Sąjūdžio pirmininkas Algis Sperauskas esą nepagrįstai inkriminuojami ir iškeltieji užmetimai prasišlenkė su tiesa. Betgi čia skelbia-

meji dokumentai sako ką kita — jie aiškiai įrodo, kad Emilija Čekienė savo ranka užrašinėjo adresus laiškų, kurių turinį sudarė bolševikinis melas ir šmeižtas.

Algis Sperauskas, nepagrįstai teisinamas Emiliją Čekienę, iš anksto skonejosi jos "žygdarbio" vaisiais, kad Nemickas būsiąs likviduotas, dar tuo metu, kai anoniminių laiškų platinimas tebuvo žinomas tik pačiai jų skleidėjai bei jos bendrininkam. Iš pradžių buvau nusistatęs nekreipti dėmesio į Algio Sperausko mano adresu drėbtus šmeižtus ir sudariau jam visas sąlygas iš šios klampos išbristi. Pasiūliau susipažinti su mano turimą medžiagą šioj byloj, kad jam pasidarytų lengviau suvokti savo neatsakingą veiksmą. Tačiau jis, pasitaręs su E. Čekiene ir, matyt, jos įtaigotas, atsakė pasinaudoti mano pasiūlymu ir apsisprendė bristi gilyn į šią klampą.

Emilijos Čekienės ir Vytauto Gedgaudo pasirinktasis jų sumuštinio straipsnio pavadinimas — "Ko siekiama?" tikrai yra badingas ne tik bolševikinio melo platintojams, bet ir jo dengėjams.

Tamtai labai gerbiąs

Bronius Nemickas

-o-

NOTARIZUOTŲ DOKUMENTŲ IŠTRAUKOS:

Mutual Investigative Service, Inc., Licensed-Bonded, 505 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10017. — "Having been retained by Mr. Bronius Nemickas, documents were presented to be evaluated by an expert in handwriting analysis. These documents were subsequently evaluated by Mr. Robert Wasserman, a lecturer and instructor in handwriting analysis, and forwarded under Mr. Wasserman's letter dated March 15, 1977.— Mutual Investigative Service, Inc., Thomas J. Bailey, Manager."

Robert Wasserman, Handwriting Analyst, 418 Oakland Avenue, Deer Park, N.Y. 11729. — "The various elements in handwriting used for comparing were: arrangement, alignment, spacing, slant, kind of paraphrasing, punctuation, movement, coordination, and many

Baltimorės-Washingtono vyr. studentų ansamblis Malūnas balandžio 30, šeštadienį, Lietuvių namuose Baltimorėj stato muzikinę pjesę "Rugiapiūtė". Vaidinimą rengia ir globoja Balfo skyrius. Čia dedama nuotrauka padaryta, kai ansamblis gastroliavo Kultūros Židiny Brooklyne, Nuotr. R. Kisieliaus

other graphic points as outlined in the report. As indicated the check marks were used to show much the same kind of strokes, as comparing the standard vs disputed writing. In the final analysis, the preponderance of check marks shows that the two envelopes postmarked Jan. 31, 1977 were written by Cekiene. In the event this comparison becomes legal, then enlarged photographs will be made showing specifics. Robert Wasserman."

-o-

REDAKCIJOS PRIERAŠAS:

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkės Emilijos Čekienės Dirvoj 1977 balandžio 14 pareiškta, kad Darbininke išspausdintas atviras dr. Broniaus Nemicko laiškas esąs "grynas melas ir šmeižtas. Šašmoningas ar nesąmoningas noras niekinti, juodinti, kritikuoti aktyviai besireiškiančius kovoję prieš Lietuvos okupantą asmenis ir jų vadovaujamą organizaciją."

Tačiau ką tik paskelbtos notarizuotų dokumentų ištraukos aiškiai byloja, kad ji pati siekė "niekinti, juodinti, kritikuoti" aktyviai besireiškiantį kovoję prieš Lietuvos okupantą asmenį — prof. dr. Bronių Nemicką, Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto valdybos vicepirmininką.

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkės Emilijos Čekienės žodžiais tariant, dabar skaitytojai tegu sprendžia, kas ko siekia ir kas kam pasitarnauja.

Darbininko redakcija

Baltimorės žinios

Šv. Alfonso suaugusių klubas balandžio 22 gražioj La Fontaine Bleu salėj pasveikins kun. Juozą Antoszewskį, kuris šiais metais minės kunigystės 25 metų sukaktį. Kunigas Juozas buvo klubo dvasios vadas.

Lietuvių Bendruomenės Baltimorės apylinkės svarbus susirinkimas vyks balandžio 24, sekmadienį, 2 val. po pietų. Lietuvių svetainė.

Švč. Vardo Draugija metinį seimą rengia balandžio 24, sekmadienį, St. Francis bažnyčios salėj, Middle River Baltimorės priemiesty. Seimas prasidės su iškilmingomis mišiomis. Po mišių pietūs ir susirinkimas. Šv. Alfonso parapijos draugijos nariai dalyvaus seime.

Baltimorės Balfo skyrius rengia koncertą balandžio 30, šeštadienį, Lietuvių svetainės didžiojo salėj. Trijų veiksmų muzikinę pjesę "Rugiapiūtė" atliks Baltimorės-Washington tautinių šokių grupė Malūnas. Po vaidinimo šokiai. Gros Lekevičiaus orkestras. Bus bufetas ir baras. Rengimo komitetas ragina visus įsigyti savo bilietus iš anksto, kuriuos galima gauti pas Balfo narius. Pelnas skiriamas Balfo labdarybės darbams.

Stasys Sodeika, naujosios kartos lietuvis, atvykęs iš Vokietijos prieš 20 metų, mirė balandžio 12. Jo žmona Anastazija mirė balandžio 1. Velionis buvo vienas iš kelių savanorių, kurie apsigyveno Baltimorėj. Kaip su-

navo vieną ariją iš Donizetti operų.

Solistė padainavo gražiai, su gražia ekspresija bei vaidyba.

Onos Mikailaitės paskaita

Pagrindinę paskaitą skaitė iš Putnamo atvykusi seselė Ona Mikailaitė. Ji kalbėjo apie arkivysk. Matulaičio gyvenimą ir veiklą, pačią paskaitą pavadinama — Viltis mūsų laikam. Perėjusi per visą jo gyvenimą, ji ir ryškino tuos viltingus momentus Matulaičio gyvenime, jo veikloj, kaip jis veikė ir skleidė viltį. Jis įkūrė net tris naujas vienuolijas, jų tarpe ir Putnamo seselių vienuoliją, kuri buvo pavadinta Vargdienių seselių vienuolija, nes Matulaitis labai akcentavo vargšų meilę ir globą. Suminėjo daugelį jo darbų, kuriuos atliko Lietuvai.

Paskaita buvo gerai paruošta, aiškiai ir sugestvyviai perduota salėj.

-o-

Po jos paskaitos Petras Tutinas paskaitė trumpas arkivyskupo Matulaičio raštų ištraukas, kurias parengė Petras Ažuolas.

Programai vadovavęs A. Masonis sumaniai ryškino pagrindines idėjas ir įteikė kun. V. Bagdanavičiui (marijonam) auką 100 dol. Matulaičio beatifikacijos bylai vesti.

Pabaigoj padėkos žodį tarė šios parapijos šeimininkas kleb. kun. Pr. Raugalas.

Akademija užsėtė per porą valandų. Paskui žemutinė salėj buvo vaišės. Buvo didelis stalas, apkrautas valgiais, prie kito stalo buvo kava ir pyragaičiai. Čia visi pasivaišino ir pasišnekojo. Apie 4 val. jau visi skirstėsi namo. (p.j.)

Koncertinė dalis

Po kun. V. Bagdanavičiaus žodžio buvo koncertinė dalis. Dainavo solistė Irena Stankūnaitė-Silva. Jai akomponavo Dalia Sakaitė.

Solistė padainavo: Saulelė raudona — Tallat Kelpšos, Malona malda — L. Stuko, Eglės arija iš op. Pilėnai — V. Klovos, Aleliuja — Mozarto. Bisui padai-

sipratęs lietuvis Stasys dalyvavo lietuviškuose parengimuose. Gedulingos mišios aukotos už jo vėlę Šv. Alfonso bažnyčioj balandžio 15. Palaidotas Oak Lawn kapinėse. Nuliūdime liko podukra Genė.

Jonas Obelinis

ŠACHMATAI

Veda Kazys Merkis

Į pasaulio pusbaigmines varžybas kvalifikavosi trys pretendentai: Portisch, sudorojęs Larseną 6.5-3.5, Korčojus — Petrosjaną 7.5-5.5 ir Polugajevskis — brazilą Meckingą 6.5-5.5. Čeko Hort mačas su Spaskiu 6-6 prailgintas dviem partijom. Pirmoji baigta lygiom, o antroji nutraukta gana lygioj padėty. Panašu, kad jiedviem teks lošti dar dvi papildomas partijas, ir jei jos neduotų laimėtojo, bus sprendžiama burtais.

Didelė paguoda Larsenui. Po pralaimėto pretendento mačo Portischui Larsenas laimėjo tarptautinį turnyrą Zenevoj su 8.5 taško, pustaškiu pralenkęs Švedijos dm U. Anderssoną.

VI Europos komandinės p-bės iškilmingai pradėtos balandžio 13, Maskvoj. Dalyvauja 8 šalių rinktinės. Pereitas Europos p-bes 1973 laimėjo Sov. S-ga, 2. Jugoslavija 3. Vengrija. Panašu, kad šios komandos vyraus ir šiose p-bėse. Be jų, dar dalyvauja Anglijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos, Rumunijos ir Vak. Vokietijos komandos.

SPORTAS

ŠALFASS žaidinių informacija

Vadovaujantis š.m. sausio 26 visuotinio ŠALFASS suvažiavimo nutarimu, kamuolio žaidynės šiemet vyks tris dienas: penktadienį — bal. 29, šeštadienį — bal. 30 ir sekmadienį — gegužės 1. Visi klubai atvyks į New Yorką penktadienį ir pradės rungtynes St. Thomas Aquinas ir Queens Community College (QCC) salėse 5 val., o K. Židiny 4 val. po pietų. Dėl įvykusių pasikeitimų anksčiau skelbta Great Necko gimnazijos salė nebus naudojama. Šeštadienį rungtynės prasidės visose salėse 9 val. ryto. Specialiai tinkliniui yra išnuomosotos Franklin K. Lane High School patalpos, kur šeštadienį visą dieną vyks tinklinio rungtynės. Sekmadienį planuojama visas baigmės rungtis sukoncentruoti QCC patalpose, kur salės yra erdvių ir žiūrovams pakanka vietos. Ten nuo 10 val. ryto bus tinklinio ir krepšinio varžybos, iš kurių paaiškės 1977 metų vyrų, moterų ir jaunių meisteriai. Prieš vyrų baigmės rungtynes QCC didžiojo salėj įvyks žaidinių oficialioji dalis ir trumpos iškilmės.

Queens Community College sporto sales lengviausia pasiekti iš Long Island Expwy, pasukant į Springfield Blvd. šiaurės kryptimi. Važiuojant Springfield Blvd., sukti dešinėn į 56 Ave., po to pirmas posūkis kairėn į Cloverdale Blvd., ir vėl kairėn į Kennilworth Dr. Čia pat yra Robert F. Kennedy pastatas, kuriame vyks rungtynės. Kieme šalia pastato yra daug vietos pami-

(nukelta į 10 psl.)

IŠ VISUR

— Tautos Fondo narių suvažiavimas šaukiamas gegužės 28 New Yorke. Tautos Fondo nariai yra asmenys ir organizacijos, bėgamaisiais metais įmokėję ne mažiau kaip 100 dol. Tautos Fondo nariai dalyvauja TF suvažiavimuose renka TF tarybą ir sprendžia kitus TF reikalus. Aukos T. Fondui galima išskaityti iš JAV mokesčių. Čekius rašyti ir siųsti adresu: Tautos Fondas, P. O. Box 21073, Woodhaven, N.Y. 11421. (E)

— Ateitininkų Federacijos premiją religinio turinio veikalui atžymėti gavo prof. Antanas Maceina už "Religijos filosofiją", kurią 1977 išleido Krikščionis Gyvenime leidykla. Premijos mecenatas — kun. dr. Juozas Prunskis.

— IX ateitininkų kongrese bus akcentuojami pagrindiniai ateitininkų uždaviniai religinėje, tautinėje ir kultūrinėje srityse. Temų moderatoriais sutiko būti kun. dr. Kęstutis Trimakas, Kęstutis Gimzius ir Daina Kojelytė.

— Kongresmanė M. Fenwick (R.-N.J.) nusiuntė M. Jurgutienai į Vilnių laišką, kuriame užtikrina, kad ji ir dukra nėra užmirštos. M. Fenwick, narė komisijos sekti vykdymą susitarimų dėl saugumo ir bendradarbiavimo Europoj, rodo pastangas dėl Jurgučių šeimos susijungimo.

— Jonui Mekui buvo suteikta Guggenheim fondo stipendija filmam gaminti. J. Mekas buvo vienas iš 313 asmenų, gavusių tokias stipendijas. Bendrai 4,602,000 dol. sumai buvo parduota 3,050 prašymų.

— St. Petersburg, Fla., LB apylinkė per savo valdybos kasininkę Jadvygą Pupeliene atsiuntė 25 dol. auką ir laišką, kuriame įvertina Darbininko teisingai teikiamą informaciją. Nuosirdus aiči.

— Jurgio Gliaudos novelė "Merginos širdis" paskelbė Australijos latvių laikraštis "Australijas latvietis", leidžiamas Melbourne. Novelė išvertė latvių rašytojas Anslavs Eglitis. Kartu pateikta ir J. Gliaudos kūrybinė biografija.

— Sol. Dalia Kučėnienė atliks meninę programą balandžio 30, šeštadienį, 7:30 val. vak. Chicagoj, Jaunimo Centre, Lietuvos Dukterų d-jos tradiciniame pavasario pobūvy.

— Kun. dr. J. Prunskis Pedagoginiame lituanistikos institute pravedė studentam pratybas kaip rašyti laiškus į amerikiečių laikraščius, primenant Lietuvos reikalus.

— Pasaulio Lietuvių Sportinėm Žaidynėm, įvyksiančiom 1978 liepos pradžioj Toronte, praversti sudarytos informacijos, nakvynių, svečių priežiūros, parengimų, lėšų telkimo, leidinio ir pirmosios pagalbos komisijos. Komisijos bendradarbiauja su žaidynių organizacinio komiteto egzektuvu.

— Pabaltiečių federacija kovo 9 Ottawoj, Kanados sostinėj, surengė gražų priėmimą (jau penkeri metai iš eilės) Kanados parlamentaram, įvairių kraštų konsulams ir vyriausybės pareigūnams. Svečių dalyvavo daugiau kaip 200, tarp jų ir JAV konsulas. Pagrindinę kalbą pasakė Kanados žemės ūkio ministras Eugene R. Whelan, iškeldamas etninių grupių, ypač pabaltiečių įnašą Kanados kūrimuisi. Pabaltiečių federacijos vardu svečius pasveikino federacijos pirmininkas J. R. Simanavičius. Meninę programą atliko lietuvių solistė Gina Čapkauskienė, kuri padainavo keturias lietuviškas dainas, vieną prancūzišką ir bisui — vieną anglišką. Akomponavo Jonas Govėdas. Programoje dalyvavo ir estų menininkai. Šio priėmimo organizaciniam darbui vadovavo inž. Danys. Ottawos LB pirmininkas.

PRISIMINTA ARKIVYSK. J. MATULAIČIO SUKAKTIS

Religinis koncertas Apreiškimo parapijos bažnyčioj ir akademija parapijos salėj

Verbų sekmadienį paprastai Apreiškimo parapijos bažnyčioj būdavo religinis koncertas. Šiemet toji tvarka buvo truputį pakeista. Buvo iškilmingos pamaldos, skirtos arkivyskupo Jurgio Matulaičio 50 metų mirties sukaktį paminėti. Pamaldos buvo sujungtos ir su choro pasirodymu — choras atliko W. C. Peters mišias in D.

Šis choro giedojimas ir suteikė visą iškilmingumą, nukėlė lyg į senas katedras, į tuos laikus, kai pamaldose buco lotynų kalba ir kai buvo daug iškilmingo ir gražaus giedojimo. Chorui dirigavo Viktoras Ralys, vargonais grojo Algirdas Kačanauskas, solo partijas atliko: Louise Senken, Vyt. Daugirdas, L. Ralys.

Prie vargonų prisijungė ir kamerinis styginis kvintetas, kurio švelnų balsą girdėjai intarpuose, perėjimuose, palydose. Šios mišios ir buvo savotiškas religinis koncertas, nutiekęs pakiliai, kiekvieną pradžiu-ginės sodriu ir pakiliu giedojimu. Mišių pradžioj choras dar sugiedojė J. Naujaliao — Pulkim ant kelių, per aukojimą — O Kristau, pasaulio valdove — K. Kavecko. Komunijos metu solo giedojė Irena Stankūnaitė-Silva. Ji atliko Aleksandro Kačanausko — Už klystančius žmones. Pabaigai visi sugiedojė Č. Sasnausko Marija, Marija.

Pamokslą pasakė svečias iš Chicago kun. Vytautas Bagdanavičius. Jis kalbėjo tema — ar mes pasiruošę sutikti šventąjį. Savo pamokslė liėt arkivysk. J. Matulaičio beatifikacijos bylą. Bažnyčia buvo pilna žmonių.

Akademija salėj

Po pamaldų tuoj visi persikėlė į Apreiškimo parapijos viršutinę salę. Į akademiją atsilankė per 200 žmonių. Pradžioj prieš uždangą, žemai, išsirikiavo Apreiškimo parapijos choras ir sugiedojė — Garbiname Tave, iš oratorijos Septyni paskutinieji Kristaus žodžiai, muz. T. Du-bois. Dirigavo Algirdas Kačanauskas.

Tai buvo tikrai gražus įvadas į akademiją, drauge ir į Didžiosios savaitės liturgiją.

Po to prasitaukė uždangą, ir scenoj pasirodė rengėjų pirmininkas Petras Ažuolas. Savo kalboj jis prisiminė, ką davė marijonų gimnazija Marijampolėj, ir privedė, kad tos gimnazijos auklėtinis yra Antanas Masonis. Jį ir pakvietė vadovauti tolimesnei programai.

Antanas Masonis pirmiausia paaiškino, kokie jo asmeniniai ryšiai jungia su arkivysk. J. Matulaičiu. Jei ne jis, jis nebūtų galėjęs baigti aukštųjų mokslų. Jis buvo tas, kuris skatino ir globojo.

Trumpą sveikinimo žodį tarė

KELIONĖS Į LIETUVĄ 1977

1 SAVAITĖ
rugsejo 21Kaina iš New Yorko
nuo 721 iki 829 dol.

2 SAVAITĖS

gegužės 18, 25, 29
birželio 15, 19, 29
liepos 3, 13, 17, 27
rugpjūčio 7, 10
rugsejo 4, 7, 18
gruodžio 21Kaina iš New Yorko
nuo 983 iki 1,189 dol.

Šių kelionių, o taip pat visais keliomis reikalais kreiptis:

VYTIS
2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

SPORTAS

(atkelta iš 9 psl.)

statyti automobiliam. Traukiniu geriausia važiuoti E arba F linija ir išlipti 169 St. ir Hillside Ave. stoty. Iš ten paimti Q17-A autobusą iki QC College. Q27 autobusas taip pat sutoja prie QCC pastatų.

St. Thomas Aquinas H.S. salė yra ant Flatbush ir Flatland Ave. kampo Brooklyne. Ten penktadienio vakarą bus krepšinio rungtynės. Vietą lengviausia pasiekti važiuojant Belt Pkwy ir išsukant į Flatbush Ave., Brooklyn linkme.

Franklin K. Lane patalpos yra ant Elderts Lane, prie pat Jamaica Ave. Važiuojant Jamaica Ave.

traukiniu, išlipti Elderts Lane stoty. F. K. Lane salėse šeštadienį bus tinklinis.

Kultūros Židiny, 361 Highland Blvd., Brooklyne, beveik kaimynystėje F. K. Lane gimnazijos, penktadienio vakarą bus jaunių krepšinis ir mergaičių tinklinis, o šeštadienį vėl jaunių klasių krepšinis. 8 val. vakaro K. Židiny bus susipažinimo pobūvis ir šokiai. Žaidynių informacijos centras ir registracija vyks taip pat K. Židiny penktadienį nuo 1 val. popiet ir visą dieną šeštadienį. Kultūros Židinio salės telefonas: 212 827-9645.

Atvykę sportininkai nakvynei apsistos dviejuose viešbučiuose: Howard Johnson's Motor

CHASE GOLF or TENNIS CAMPS
COED — 11 to 17

Founded and Run by Educators for 20 years.

GOLF: Our own 18-hole Championship course. 40-acre Training Center. Driving ranges, Practice putting greens.

TENNIS: 68 Outdoor/indoor courts. Videotape. For Beginners, Intermediate and Tournament players.

INTERNATIONAL TENNIS ADVENTURES
Oxford University & French Riviera
Co-ed 14-19 years.

Write or call for our brochure

CHASE CAMPS - Golf or Tennis
Box 1446 C, University Lane, Manchester, Mass. 01944
Tel: (617) 526-7514

A PROGRAM FOR
Secure Living
FOR PERSONS OVER 65 REGARDLESS
OF RACE, CREED OR NATIONAL ORIGIN

MADISON HOUSE

The Presbyterian Home

PROVIDING:

- 3 meals per day • a room or rooms • weekly house cleaning and linens • electricity • freedom from household care plus companionship.

NO WORRIES:

- about having your savings used up by an unexpected health emergency • the difficulty and expense of home care and repairs • about living alone and feeling insecure.

MEDICAL PLAN INCLUDED:

- Doctors care • Nursing care for residents • Assistance in dressing and bathing for intermediate care residents

Come See For Yourself

Mr. Conklin, Administrator
(609) 344-8191
123 S. Illinois Ave., Atl. City, N.J. 08401

1977 KELIONĖS Į LIETUVĄ

VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilnių su dienos ekskursija į Kauną, 1 naktis Maskvoj.

Rugsejo 18-26 — \$858, spalio 9-17 — \$826

DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR ANGLIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilnių su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Londone.

Birželio 26 — liepos 10 — \$1,253, liepos 17-31 — \$1,253

SPECIALI DVIEJŲ SAVAIČIŲ KELIONĖ Į LIETUVĄ, VOKIETIJĄ IR PRANCŪZIJĄ: 1 naktis Maskvoj, 6 dienos ir 5 naktys Vilnių su dienos ekskursija į Kauną, 4 naktys Miunchene ir 3 naktys Paryžiuje. Birželio 8 — birželio 22 — \$1,276

Kelionės kainon įeina kelionė iš Bostono, New Yorko arba Montrealio PAN American World Airways ar kitom IATA priemonėm. Dėl informacijų kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168TELEF. (617) 969-1190
arba
1-800-223-7420
(prašyti kalbėtis su "Pat")

Kiekvienai kelionei yra ribotas keleivių skaičius. Patartina rezervuoti sau vietą kiek galint anksčiau.

1977 GINTARAS TOUR

VIENOS SAVAITĖS: rugsėjo 25 — spalio 3 \$942.00

2 naktys Maskvoj, 6 dienos Vilnių su dienos ekskursija į Kauną. Kainon įskaitoma: kelionė lėktuvu ekonominėje klasėje GIT (šios klasės viešbučiai, du kambary, trys valgiai kasdien, miestų apžiūrėjimas, bagažo pernešimas).

Maža grupė — dėl rezervacijų kreiptis:

PETRAS LASAUSKAS
KOBASNIUK TRAVEL INC.
157 SECOND AVENUE
YEW YORK, N.Y. 10003
(212) 254-8779 (201) 761-5472

Lodge (netoli J.F. Kennedy aerodromo), 135-30 140 St., Jamaica, ir Sheraton Inn prie La Guardia, 90-10 Grand Central Pkwy., E. Elmhurst, 445-4800.

Alg. Š.

SĖKMĖS FUTBOLE

LA klubo pirmoji vienuolė lygos pirmenybėse šio pavasario rate pasiekė trečią laimėjimą iš eilės. Pereitę sekmadienį pirmoji komanda laimėjo prieš norvegus 2:1, bet rezervinė suklupo 1:3 (įvartis V. Kulpos). Šį sekmadienį abi komandos žais prieš turkus Leaf Erickson aikštėje Brooklyne. Rezervinė pradės 1 val., o pirmoji komanda — 3 val. popiet. Pirma rate prieš turkus buvo laimėta 1:0.

STALO TENISAS

1977 Rytų apygardos pirmenybių stalo teniso varžybos pabaigtos kovo 28-29 Kultūros Židiny. Žaidė vien tik New Yorko LAK nariai.

Vyrų vieneto meistris — Paulius Gvildys, nugalėjęs Tomą Vainių 3-2 (21-14, 11-21, 21-9, 19-21, 21-11). Žaidžiant dviejų minusų sistema, tai buvo trečioji abiejų žaidėjų dvikovė — prieš tai vienas rungtynes buvo laimėjęs Vainius, o kitas — Gvildys.

Jaunių C kl. (8 dalyviai) laimėjo L. Karmazinas, 2. L. Vaitkevičius, 3. P. Birutis. Jaunučių D kl. (gausios grupė — 15 žaidėjų) 1. L. Karmazinas, 2. P. Birutis, 3. Vyt. Kezys.

Mergaičių A kl. (2 dalyvės) 1. Rama Gvildytė, 2. A. Tursaitė. Mergaičių B kl. (4 žaidėjos) 1. Rama Gvildytė, 2. R. Jasaitytė, 3. R. Bobelytė. Mergaičių D kl. (8 dalyvės) 1. M. Vyganaitė, 2. Rita Gvildytė, 3. J. Mark. (k)

FRANZ COX
LIMOUSINE SERVICE
24 HOUR A DAY 7 DAYS A WEEK
AIR PORT PIERS THEATERS WEDDINGS
FUNERALS CALL 539-4331TOM HAMS
PLASTERING DRYWALL SPACKLING
NON ASBESTOS SPRAYED
CALIFORNIA CEILINGS
CALL 201 865-6037

Čikagos lėlių teatras atvyksta į Kultūros Židinį ir balandžio 24, sekmadienį, 2 val. popiet suvaidins keturias pasakas. Teatrą kviečia vyr. skaučių židinys Vilija.

APREIŠKIMO PARAPIJOS ŽINIOS

Pirmoji komunija ir jaunimo mišios bus gegužės 22, sekmadienį. Norima, kad jaunimas dalyvautų lietuviškose pamaldose ir priprastų prie savo parapijos. Parapijos biuleteny primenama pareiga dalyvauti savo parapijos pamaldose.

Šventoji valanda — Švč. Sakramento garbinimas rengiamas balandžio 24. Bus mišios, procesija, palaiminimas. Bus meldžiamasi už persekiojamą Bažnyčią Lietuvoj. Tam reikalui bus renkamos aukos. Pamaldose dalyvaus ir Liet. Religinės Šalpos vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius. Jis tars žodį. Bus platinama Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika. Švč. Sakramentas viešam garbinimui bus išstatytas tuoj po lietuviškų pamaldų 12:15. Lietuviškos giesmės giedamos 4:30 v. popiet. Iškilmingos koncelebracinės mišios 5 v. popiet. Pamokslą pasakys kun. Jonas Pakalniškis.

Antanas Šavelskis, advokatas, parapijos teisiųjų reikalų patarėjas, ilgametis vyčių veikėjas, mirė kovo 31 po sunkios ligos. Palaidotas balandžio 4. Liko žmona Ona, 4 broliai su šeimomis.

Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa gegužės 1 rengia Motinos dienos minėjimą. Bus mišios, bendra komunija, tuoj po sumos programa salėj, paskui — pietūs. Ši moterų kuopa laikosi lietuviško papročio ir Motinos dieną paminėti pirmą gegužės sekmadienį.

Motinos diena bažnyčioj bus paminėta gegužės 8, antrą gegužės sekmadienį. Bus aukojamos mišių novenos mišios už visas motinas.

Platinama LKB Kronika. Bažnyčios prieangy yra skelbimas ir Kronikos trečioji knyga. Tikintieji raginami šią knygą įsigyti. Kronika gaunama ir klebonijoj.

Savininkai vienintelio lietuviško motelio Palm Beach, Floridoje, maloniai kviečia savo tautiečius atvykti bet kuriuo metų laiku praleisti savo atostogas jų gražioj nuosavybėj — OCEAN HOLIDAY RESORT MOTEL — kuri yra tarp Atlanto ir Worth ežero —

3120 SOUTH OCEAN BLVD. (A-1-A), PALM BEACH, FLA. 33480

Patogūs, įvairaus dydžio, pilnai šaldomi ir šildomi kambariai ir butukai su virtuvėlėmis ir vonios kambariais, televizija ir telefonu, privatus 400 pėdų ilgio pajūris, didelis šildomas baseinas. Kainos žemiausios Palm Beach pajūry. Lietuviai motelio vedėjai mielai patarnaus, jei kreipsitės raštu aukščiau nurodytu adresu ar skambinsit telefonu 305 582-7447.

Pirmą kartą New Yorke pristatomas "Diet and Nutrition Show" New Yorko Coliseum patalpose, 59th St. ir Columbus Circle, Manhattane. Bus įvairios paskaitos, demonstracijos, parodos. Įėjimas suaugusiems 3.50 dol., vaikam ir pensininkam — 2 dol. Balandžio 21 — nuo 5 iki 10 val. vak., balandžio 22 — nuo 3 iki 10 v.v., balandžio 23 — nuo 1 iki 10 val. vak., balandžio 24 — nuo 11 ryto iki 6 val. vak. Tarp paskaitininkų yra ir vienas lietuvis — Viktoras Kulvinskis, M.S., N.D. Jis kalbės balandžio 22, 7:45 val. vak. apie proteinų svarbą. Balandžio 24, sekmadienį, 12:30 jo tema "Sprouting and You".

Jungtinėj parodoj, pavadintoj "Forgotten Cultures", dalyvauja lietuviai ir kitų 11 tautybių atstovai iš Sovietų pavergtų kraštų. Paroda vyks gegužės 1-9 Ukrainiečių Institute, 2 East 79th St., New York City. Lanckymo valandos kasdien nuo 2 iki 6 val. po pietų, o antradieniais nuo 2 iki 9 val. vak. Parodos oficialus atidarymas balandžio 30, šeštadienį, 9 val. vak. su priėmimu ir vaišėmis. Parodą rengia The Council for East Europe Ethnic Cultures, Department of Recreation and Parks of the City of New York, The New York State Council on the Arts, The Ukrainian Institute of America ir Yashiva University Museum.

JASAITYTĖ LAIMĖJO

Kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiais, New Yorko miesto Policijos Atletų Lyga surengė miesto mokyklų mokiniams meno ir poezijos konkursą, kuriame dalyvavo 2000 mokinių su viršum. Šių metų konkurso tema buvo "Kaip jaunimas įsivaizduoja 21-mą šimtmetį".

Savo amžiaus grupėj Ramunė Jasaitytė (11 metų) laimėjo pir-

mą premiją už savo iliustruotą poemą "Miestas jūrų gėlmės". Premija buvo įteikta balandžio 14 McGraw-Hill galerijoje, Manhattane. Visi premijuoti darbai bus išstatyti specialioj parodoj liepos mėnesį Manufacturer's Hanover Trust banko patalpose (48 St. ir Madison Ave.).

Jonas Kedys, Australijos lietuvis, News Digest-International redaktorius, kovo 30 dalyvavo pasitarime, kurį surengė Americans to Free the Captive Nations, Inc. Komitetas. J. Kedys painformavo, kaip veikia pavergtų tautų komitetas Australijoje, ir paskui skatino susirinkusius suorganizuoti specialų vienetą (komitetą ar komisiją), kuris nuolat stebėtų Jungtinių Tautų darbus, nuolat reaguotų, keldamas pavergtųjų reikalus, ir reikalautų, kad pavergtų tautų atstovai būtų įsileisti kaip stebėtojai į Jungtines Tautas. Po ilgų diskusijų buvo prieita išvados, kad tą pasitarimą šaukęs komitetas sudarys specialią komisiją Jungtinių Tautų veiklai stebėti ir reikalaus, kad egziliu atstovai būtų įsileisti į Jungtines Tautas kaip stebėtojai. Jonas Kedys, išbuvęs New Yorke dvi savaites, balandžio 1 išskrido į Londoną.

New Yorko Perkūno choras stato operetę "Aukštinės dienos". Premjera bus gegužės 7 Philadelphijoje.

Liet. Kat. Mokslų Akademijos New Yorko židinio susirinkimas ir vieša paskaita įvyko kovo 20, sekmadienį, 3:30 v. popiet Kultūros Židiny. Pradžioj židinio pirmininkė prof. dr. Aldona Janacienė padarė židinio metų veiklos apyskaitą, atsistojimu ir susikaupimu buvo pagerbtas miręs kalbininkas Leonardas Dambriūnas. Susirinkime negalėjo dalyvauti sekretorius kun. dr. V. Gidžiūnas, OFM, nes buvo išvykęs vesti kolekciiją. Jis raštu buvo įteikęs pranešimą apie X-tą Akademijos suvažiavimą Detroite. Šį pranešimą perskaitė pirmininkė. Toliau buvo paliestas valdybos rinkimų klausimas. Ka-

SVEČIAS IŠ ANGLIJOS KALBĖS K. ŽIDINY

Gegužės 3, antradienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinio mažojo salėj kalbės kun. Michael Bourdeaux, episkopų kunigas.

Jis vadovauja Center for the Study of Religion and Communism. Tas studijų centras yra prie Keston kolegijos Kent, Anglijoj.

Kun. Bourdeaux turi nepaprastai geros informacijos apie religinę padėtį Lietuvoj. Jis parašė knygą, kuri Anglijoj turi išeiti ateinančiais metais. Knyga pavadinta "Lithuania — Land of Crosses". Šioj knygoj jis supažindina su Kronika angliškai skaitančius.

Per jį Vakarus pasiekė nauji

CHICAGOS

LĖLIŲ TEATRAS

atvyksta į New Yorką

Laimos Rastenytės-Lapinskienės lėlių teatras Chicagoj įsikūrė maždaug prieš dvejus metus. Pasakų — lėlių kūrėja sumaniai supažindina vaikus su lietuvių liaudies pasakomis, kuriose yra daug pamokomo elemento.

Pavyzdžiui, pasakoj "Dailidė, perkūnas ir velnias" rodoma, kad žmogus gali laimėti, jeigu yra darbštus, drąsus, gudrus ir nenustoja vilties. Šioj pasakoj paprastas žmogelis laimi prieš perkūną, velnią ir raganą.

Laimos Rastenytės-Lapinskienės lėlių teatras sėkmingai reiškiasi ir amerikiečių tarpe. Lietuviškos pasakos anglų kalba dažnai rodomos amerikiečių mokyklose, bankuose, bibliote-

PRISIMENAMA A.A. R. ŠIMELIENĖ

Už a.a. Rožę Šimelienę balandžio 24, sekmadienį, 10:30 val. ryto Švč. Trejybės lietuvių parapijos bažnyčioj, Newark, N.J., bus aukojamos mišios.

Velionė Rožė Šimelienė-Dvareckaitė buvo kilusi iš Varėnos. Į JAV atvyko 1912. Ji daug metų gyveno Brooklyne, priklausė Apreiškimo parapijai. Buvo veikli Moterų Sąjungos 29 kuopos ir kitų organizacijų narė. Vėliau persikėlė į New Jersey ir buvo lietuvių Švč. Trejybės parapijos narė. Per daugelį metų buvo Darbininko skaitytoja ir pranciškonų rėmėja, pavyzdžiai katalikų ir susipratusi lietuvi. Po ilgos ir sunkios ligos mirė 1976 rugsėjo 25. Palaidota iš Švč. Trejybės bažnyčios Šv. Kryžiaus kapinėse, Arlington, N.J., dalyvaujant dideliame būriui draugų ir pažįstamų atvykusių iš visur. Giliame nuliūdime paliko sūnų Konradą, dukteris Marytę ir Florence, septynis anūkus, dešimt proanūkų ir daug giminų. Rožė buvo mylima ir gerbiama ne tik draugų, bet visų ją pažinusių. Sūnus Konradas su ja gyveno ir prižiūrėjo iki mirties, o taip pat šiom Vėlykom pastatė ant jos kapo paminklą. Sūnus Konradas, eidamas velionės pėdomis, yra uolus katalikas ir susipratus lietuvis, skaitęs ir remiąs lietuvišką spaudą.

El.Va.

dangi susirinkime nebuvo sekretoriaus, tai valdybos rinkimai atidėti rudenii.

Toliau kun. dr. Vladas Jaskevičius, SJ, Fordhamo universiteto profesorius, skaitė paskaitą — Totoriai Lietuvoj. Pradžioj jis sutojo prie Fordhamo universiteto, kaip ten buvo dėstoma lituanistika, paskui kalbėjo apie savo dizertaciją — kaip jis parašė studiją apie Laskickio knygą "Apie žemaičių dievus", kas tuo klausimu dabar esą naujo padaryta. Tada priėjo prie totorių invazijų, kurios Lietuvą lietė 13 ir 14 amžių. Tolimesnių laikų jis jau ir nenagrinėjo. Po paskaitos buvo įvairūs klausimai iš Lietuvos istorijos.

Pasibaigus susirinkimui, visus kavute ir pyragaičiais pavaišino šio židinio mecenatė Elena Mickeļūnienė. (p.j.)

kose, Chicagoj ir jos apylinkėse. Pasakas į anglų kalbą išvertė pati lėlių teatro kūrėja, sugėdama lietuviškose pasakose surasti ir jų originalumą. Angliškai teatras pasivadino Limabean Puppets. Tai Lietuviškoji Pupa. Lėlės yra sulietuvinotos, daug kur įvedama lietuviška ornamentika, lietuviškos spalvos, palydėta lietuviškos muzikos.

Teatras, atkeliavęs į šį Atlanto pakraštį, vaidins lietuviams, taip pat visą programą kartos anglų kalba grynai amerikietiška vaikų publikai.

PATERSON, N.J.

Susipažinimas su literatūros istorija

Vietos LB apylinkė, džiaugdamasi jos narių tarpe esančiu rašytoju, poetu ir literatūros kritiku Pranu Naujokaičiu, gegužės 1, sekmadienį, 3 val. popiet Šv. Kazimiero parapijos salėj, 147 Montgomery Pl., supažindins apylinkės lietuvius su Prano Naujokaičio nesena užbaigtu dideliu ir reikšmingu darbu — Lietuvių literatūros istorijos keketuriais tomiais.

Apie autorių ir jo atliktą darbą kalbės bostoniškis poetas ir literatūros kritikas Stasys Santvaras.

Vietos ir apylinkių lietuvių visuomenė kviečiama šiam susipažinime gausiai dalyvauti ir tuo būdu pagerbti literatūros istorijos autorių ir retą bostoniškį svečią Stasį Santvarą.

1977 EKSURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO, CHICAGOS, NEW YORKO

VIENOS SAVAITĖS:
BALANDŽIO 6 — užpildyta
BALANDŽIO 27 — užpildyta
GEGUŽĖS 2 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 1 naktis — \$842.00
GEGUŽĖS 7 — Maskva 1, Vilnius 5, Maskva 1 naktis — \$842.00
GEGUŽĖS 12 — užpildyta
RUGSEJO 21 — Leningradas 1, Vilnius 5, Maskva 1 naktis — \$838.00
DVIEJŲ SAVAIČIŲ:
GEGUŽĖS 18 — Leningradas 1, Vilnius 5, Maskva 1 naktis; iš Vienos 7 dienom privačiu ekskursiniu autobusu su nakvynėmis Muenchene, Heidelberge, laivu Reino upe, Koelne ir Amsterdame — \$1125.00
GEGUŽĖS 25 — Leningradas 1, Ryga 4, Vilnius 5, Maskva 2, Helsinki 1 naktis — 1045.00
BIRŽELIO 15 — Leningradas 1, Vilnius 5, Ryga 4, Maskva 2, Helsinki 1 naktis — 1158.00

SWISSAIR TIESIOGINIU LEKTUVU IŠ CHICAGOS per Bostoną kaina — 1316.00
Išvyksta: BIRŽELIO 29, LIEPOS 13, LIEPOS 27 ir RUGPIŪČIO 10.
Maskva 1, Vilnius 5, Ryga 3, Leningradas 2, Maskva 2 naktys prie šių grupių prisijungiant iš BOSTONO ar NEW YORKO kaina — 1195.00

RUGSEJO 7 — Leningradas 1, Ryga 4, Vilnius 5, Maskva 2, Helsinki 1 naktis — 1158.00
GRUODŽIO 21 — Leningradas 1, Vilnius 5, Ryga 3, Maskva 2, Helsinki 1 naktis — 999.00
Visos grupės aplankys KAUNĄ ir TRAKUS
Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ KITŲ MIESTŲ su papildomu mokesčiu.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE
393 West Broadway, P.O. Box 116, So. Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764. Sav. Aldona Adomonienė

Darbo valandos: Kasdien nuo 9-5, penktadieniais nuo 9-7. Šeštadieniais uždaryta.
PRICES ARE NEW, based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

The South Boston Savings Bank way. Whether your banking needs consists of deposits or withdrawals you can privately transact your business in the comfort of your own home... regardless of the hour or day of the week. Banking by mail is fast too! Once your transactions are received by us they're immediately entered in your account and mailed back to you the same day.

All this and security... in knowing your money is working hard... earning the highest interest rates allowed by law. Look into our easy, convenient, postage paid Bank-By-Mail plan today. Call Mr. Donahue at 268-2500 or by writing to either office.

MAIN OFFICE
460 West Broadway
South Boston
9 AM to 3:30 PM
Monday thru Friday
Saturday 10 AM to 1 PM
268-2500
NEPHSEY CIRCLE OFFICE
740 Gulliver Blvd.
8:30 AM to 5:30 PM
Mon. - Thurs. & Fri.
Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM
Saturday 8:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank
"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

DARBININKAS

NEW YORK

Redakcija (212) 827-1352
 Administr. (212) 827-1351
 Spaustuvė (212) 827-1350
 Vienuolynas .. (212) 235-5962
 K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
 BROOKLYN, N.Y. 11207

Jaunimo pamaldos Kultūros Židiny bus balandžio 24, šį sekmadienį, 12 val. Pamaldomis rūpinasi K.Ž. jaunimo reikalų sekcija, o vaišėmis — vyr. skaučių židiny Vilija. Pamaldų metu giedos jaunimo choras, kuriam sekmadieniais vadovauja muz. D. Sakaitė. Po pamaldų, 2 val. popiet, Chicago's lėlių teatrą. Visas jaunimas maloniai kviečiamas atsilankyti.

Šviesos taupymo sumetimais laikrodžiai vėl sukamas balandžio 24, sekmadienį, 2 val. ryto. Šį kartą laikrodį reikia pasukti vieną valandą į priekį.

A. a. Antano Šavelskio nesenai mirusio lietuviu advokato, teisinė įstaiga uždaroma balandžio 30. Klįjantai dėl informacijų gali kreiptis telefonu 897-3061.

Dr. J. K. Valiūnui, Vliko pirmininkui, balandžio 5 padaryta sėkminga operacija. Jam ligoninėje teks išbūti porą savaičių. (E.)

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai ir vėl paaugojo 400 dol. pranciškonų vienuolynui ir 100 dol. Kultūros Židiniui. Taip pat pratęsė Darbininko prenumeratą penkeriems metams ir pridėjo 40 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojam dosniam geradariui. Dr. M. ir A. Žemaičiai anksčiau vienuolynui ir Kultūros Židiniui aukojo 7,520 dol.

Darbininko skaitytojai Brooklyn'e iki balandžio 20 dar nebuvo gavę Darbininko Nr. 15 (balandžio 15 dienos), kuris buvo į pašta nuvestas balandžio 13 d. Administracija labai apgailestauja, kad paštas taip neaptarnauja mūsų skaitytojų.

Prano Baltuonio skulptūrų paroda rengiama balandžio 23-24 Newarko lietuvių parapijos salėje.

Už a.a. dr. Leonardo Plechavičiaus vėlę bus atlaikytos mišios gegužės 1, sekmadienį, 12:30 v. Šv. Kazimiero bažnyčioje Yonkers, 239 Nepperham Ave.. Prašom artimuosius ir pažįstamus pasimelsti. Žmona Sofija su vaikais.

House for sale — Woodhaven. Semi-detached, 2 fam. brick, 5/6, modern baths, extras. prin. only. 296-3961.

— **ST. PETERSBURG, FLORIDA** ir apylinkėse perkant, parduodant ir nuomojant nuosavybes kreipkitės į **ANGELE KARNIENĘ**, Broker-Realtor, 6900-10th Ave. North, St. Petersburg, Fla. 33710. Telef. (813) 345-2738.

New Yorko vyrų choras Perkūnas koncertuoja su operete

“AUKSINĖS DIENOS”

Philadelphijos Lietuvių namuose gegužės 7.
Solistai — VYTAUTAS DAUGIRDAS ir GENĖ UGIANSKIENĖ

Rengia

Lietuvių Namų Bendrovė

“KAIP LIETUVOJE PERSEKIOJAMI ŽMONĖS IR KAIP GALIMA JIEM PADĖTI”

Tokia tema gegužės 3, antradienį, 7:30 v.v. Kultūros Židinio mažojo salėje kalbės anglikonų kunigas **MICHAEL BOURDEAUX**, kuris vadovauja Centre for the Study of Religion and Communism.
Religinės Šalpos Rėmėjai kviečia visus. Įėjimas nemokamas!

Antras Kaimas, pakviestas Laisvės Žiburio radijo, svečias. Balandžio 16 ir Kultūros Židiny atliko programą, kurią publika nuoširdžiai sutiko. Publika buvo pilna salė. Vaidinimas ir šokiai praėjo puikioj nuotaikoj. Plačiau kitame numery.

Studentų ateitininkų susirinkimas Kultūros Židiny įvyks balandžio 22, šį penktadienį, 9 val. vak. Visas studijuojantis jaunimas — ateitininkai ir neateitininkai — maloniai kviečiami dalyvauti.

Dr. Marytė ir Aleksandras Žemaičiai, Leonia, N.J., nakties metu buvo vagių apiplėšti. Iš įvairių kambarių vagys išrankiojo pinigų, aparatų ir kitokias brangenybes.

Vitalis Žukauskas, dramos aktorius, balandžio 9 lankėsi Hartforde, kur atliko programą rėmėnų vakare.

Chicago's lėlių teatras atvyksta į New Yorką ir balandžio 24, sekmadienį, 2 v. popiet Kultūros Židiny vaidina keturias pasakas. Teatrui vadovauja Laima Lapinskienė. Šviesos ir garso efektus tvarko muzikas Darius Lapinskas. Be jo, dar dalyvauja Rasa Kaminskaitė, Audrius Viktoras, Aras Lapinskas akomponuoja smuiku. Teatrą pakvietė vyr. skaučių židiny Vilija.

Maironio lituanistinės mokyklos pavasario balius bus šį šeštadienį, balandžio 23. Pradžia 7 v. Tada bus atgaiva, 8 v.v. — trumpa programa, kurią atlieka akordeonistė Rūta Raudytė. Karšta vakariene, šokių groja žinomas Radionovo orkestras iš Hartfordo. Stalus galima užsisakyti pas Ireną Alksniniene, Vidą Jankauskienę, Nijolę Ulėnienę. Balių rengia mokyklos tėvų komitetas.

Vinco Kudirkos lituanistinės mokyklos 10 metų veiklos balius bus balandžio 23 Švč. Trejybės lietuvių parapijos salėje Newark'e. Meno paroda ir kokteiliai 7 v.v., programa ir vakariene 8:30 v.v. Balių rengia mokyklos tėvų komitetas. Mokykla veikia Elizabeth, N.J.

Atidaryta architektūros studija, t.y. paruošiami planai naujom namų statyboms bei įvairiems remontams. Kreiptis pas architektą V. Meilų, 174 Sackett St., Brooklyn, N.Y. 11231. Tel. 852-6879.

Ridgewoode išnuomojami labai prieinama kaina 2 baldais apstatyti kambariai, galima naudotis ir virtuve. Patogus susisiekimas. Informacijai tel. 497-5748.

Didžiosios ŠALFASS sporto žaidynės įvyks ateinančią savaitę New Yorke. Sportininkai ir svečiai atvyks iš Baltimorės, Bostono, Chicago, Cicero, Hamiltono, Hartfordo, Clevelando, Rochesterio, Toronto ir kitų vietovių. Žaidynių smulkesnė informacija yra šio puslapio skelbime ir sporto skyrių.

Žuvavimo išvyką rengia N.Y. lietuvių medžiotojų ir žuvalų klubas Aras. Išvyka bus balandžio 24, sekmadienį. Informacijos reikalais skambinti Vytautui Alksniniui — 886-5695.

L. K. Moterų Sąjungos 29 kuopos susirinkimas įvyks balandžio 24, sekmadienį, 12 val. Apiešimo parapijos salėje. Narės kviečiamos dalyvauti.

Motinos dienos minėjimas Apiešimo parapijos salėje ruošiamas gegužės 1, sekmadienį, 1 val. po pietų su menine programa.

Dr. Algirdas Budreckis su žmona Giedre savaitgaliui buvo atvykęs į New Yorką, dalyvavo Laisvės Žiburio vakare. Pirmadienį jis apsilankė Darbininko redakcijoje. Pranciškonų spaustuvė atspaudė jo redaguotą Amerikos Lietuvių Bendruomenės periodinį leidinį Bridges. Leidinys taikomas čia gimusiems lietuviams, kurie jau nebekalba lietuviškai. Pirmadienį jis grįžo į Bostoną ir drauge išsivežė atspausdintą leidinį. Su juo buvo atvažiavęs ir jo žmonos brolis Gintaras Karosas.

A. a. Kazimierai Januškevičiai mirus, vietoj gėlių Irena ir Jurgis Okuniai aukoja 25 dol. Kultūros Židiniui, reikšdami gilią užuojautą velionės sūnui Henriui.

PRIIMKIME 500 LIETUVIŠKO SPORTUOJANČIO JAUNIMO!

Mielas Lietuvi,

Sportinių žaidynių komitetas, kuriam yra pavesta šias žaidynes suorganizuoti ir prvesti, numato nelengvą užduotį, ypač iš finansinės pusės. Sporto salių nuomos, lyginant su tuo, kas buvo prieš keletą metų, yra žymiai pakilę. Rungtinių teisėjų, kurie svarbesnėm rungtynėm turi būti profesionalai teisėjai, už vyrų krepšinio rungtynių teisėjavimą ima 40-50 dol. ir panašiai. Šių žaidynių sąmata — 6,000 dol. su viršum.

Organizaciniam komitetui nėra malonumo prašyti aukų, bet mes nerandame kito būdo finansuoti.

ATOSTOGOS PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖJ

Po sunkios žiemos, galvodami apie vasaros atostogas, prisiminkite pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte, Maine. Sezonas prasideda liepos 3

Atvėlykio popietės rengėjos prie Vėlykų stalo. Iš k. M. Samatienė, V. Šileikienė, dr. M. Žukauskienė — LMK Federacijos New Yorko klubo pirmininkė, E. Mickeliūnienė, E. Donohue, B. Mikalauskienė, P. Ivašauskienė, J. Vytuvienė, I. Banaitienė — LMK Federacijos pirmininkė, A. Reivytenė. Popietė buvo balandžio 17 K. Židiny. Ją rengė LMKF NY klubas. Nuotr. L. Tamošaitis

Margučių balius, kurį kasmet rengia Lietuvių Darbininkų 7 kuopa, šiemet bus balandžio 23, šeštadienį, Fifi salėje, 94-25 Jamaica Ave. Woodhavene. Pradžia 7 v.v. Gražiausi margučiai bus premijuojami.

Simo Kudirkos šaulių kuopa savo narių susirinkimą kviečia balandžio 22, penktadienį, 7 v.v. Kultūros Židiny. Taip pat prašomi atsilankyti ir tie, kurie nori įstoti į šaulius.

New Yorko Perkūno choras gegužės 7 Philadelphijos Lietuvių namuose stato operetę Aukštinės dienos iš S. Rombergo Student Prince. Veikalą į lietuvių kalbą išvertė p. Augaitytė, V. Daugirdas ir G. Ugianskienė.

samį sutelkti. New Yorkas su savo apylinkėmis yra nemaža lietuvių kolonija. Tikime, kad new-yorkiečiai supras šio įvykio svarbą ir kad reikiamą sumą pavyks sudaryti.

Iš anksto dėkojame.
SVEIKAME KŪNĖ — SVEIKA SIELA!
Ignas Gasiliūnas
 Organizacinio k-to p-kas
Marija Žukauskienė
 Narys — dovanom ir taurėm

Pastaba. Cekius rašyti LITHUANIAN ATHLETIC UNION vardu ir siųsti: Mrs. M. Žukauskas, 88-59 75 Street, Woodhaven, N.Y. 11421.

ir baigiasi rugsėjo 5. Nuo liepos 3 iki 16 ir nuo rugpjūčio 21 iki rugsėjo 5 nuo kambarių duodama 20% nuolaida. Registruokitės iš anksto. Pranciškonai kviečia visus. Informacijai adresas: Vasarvietės Vėdėjas, Franciscan Monastery, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Balandžio 23, šeštadienį, Kultūros Židiny
MAIRONIO LITUANISTINĖS MOKYKLOS

PAVASARIO BALIUS

7 v. — atgaiva, atidaromas baras
 8 v. — trumpa programa, karšta vakariene, gėrimai ant stalų

Šokiui groja labai geras **RADIONOVO** orkestras iš Hartfordo
 Auka mokyklai išlaikyti:

suaugusiems — 15 dol.,
 jaunimui — 12 dol.

Stalus ir pavienes vietas užsisakyti pas:
 Ireną Alksniniene, 886-5695
 Vidą Jankauskienę, 849-2260
 Nijolę Ulėnienę, (516) 271-4470

Visus maloniai kviečia

Tėvų Komitetas

XXVII ŠIAURĖS AMERIKOS LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS

Įvyks New Yorke

balandžio 29, 30 ir gegužės 1.

Dalyvaus lietuvių krepšinio ir tinklinio komandos iš Amerikos ir Kanados vietovių.

Rungtynės įvyks **KULTŪROS ŽIDINYJE**, 361 Highland Blvd., Brooklyn,
QUEENSBOROUGH COMMUNITY COLLEGE, 56 Ave. ir Springfield Blvd., Bayside
FRANKLIN K. LANE HIGH SCHOOL, Elderts Lane ir Jamaica Ave., Brooklyn
ST. THOMAS AQUINAS HIGH SCHOOL, Flatlands Ave ir Flatbush Ave., Brooklyn

SUSIPAŽINIMO VAKARAS

bus šeštadienį, balandžio 30, 8 val. vak.
 Kultūros Židinyje

Įėjimo auka — 4 dol. asmeniui

Svečių ir sportininkų patogumui nuo 6 val. bus parduodama šilta vakariene

Visi maloniai kviečiami į sporto rungtynes ir susipažinimo vakarą. Savo dalyvavimu paremsite lietuvių sporto veiklą.

ŽAIDYNIŲ KOMITETAS

Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos rėmėjai kviečia visus
 gegužės 15, sekmadienį, nuo 1 val. popiet iki 8 v.v. aplankyti

LIETUVIŲ RELIGINĖS ŠALPOS ir AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ TARNYBOS

NAUJĄ BŪSTINĘ

351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
 tel. (212) 647-2434
 (Kultūros Židinio kieme)

Visi atsilankę gaus dovaną

VISUS KVIEČIAME ATILANKYTI Į ŠATRIJOS RAGANOS — MARIJOS PEČKAUSKAITĖS 100 METŲ GIMIMO SUKAKTIES MINĖJIMĄ — KONCERTĄ

1977 balandžio 30 dieną, 7 v.v. Lietuvių Švč. Trejybės parapijos salėje, 207 Adams St., Newark, N.J.

PROGRAMOJ
 Paskaita apie Šatrijos Raganos asmenį ir kūrybą — rašytoja Kotryna Grigaitytė-Graudienė

Šatrijos Raganos kūrinius skaitys Irena Veblaitienė, Audronė Karašaitė, A. Liobys, V. Audėnas, B. Balčiūnas
 Koncertinėje dalyje solistė Angelė Kiaušaitė
 Programai vadovauja I. Veblaitienė

Po programos kavutė ir plokštelių muzika.

Įėjimo auka 5 dol.
 jaunimui 2 dol.

RENGIA LMKF NEW JERSEY KLUBAS